

SCHOOLGIDS

2014
2015

het 4^e gymnasium

EEN “NIEUWE ELITE”

Welkom bij de digitale schoolgids van het 4e Gymnasium.* Het 4e Gymnasium is in 2005 opgericht door de drie bestaande gymnasia in Amsterdam (Barlæus, Vossius en Ignatius), in samenwerking met het Cartesius Lyceum. De school voorziet in de behoefte van leerlingen en ouders aan hoogstaand onderwijs in een veilige leef- en leeromgeving.

Hoogstaand onderwijs, dat betekent dat het 4e Gymnasium een school is die leerlingen wil uitdagen en stimuleren om hun talenten te ontwikkelen. We bieden een onderwijsprogramma met onder meer de vakken Grieks, Latijn, filosofie, sterrenkunde en film vanaf de eerste klas. Dit programma combineren we met een breed aanbod aan excursies en meerdaagse projecten, waarbij de opgedane kennis in praktijk wordt gebracht.

Goed leren en doceren kan alleen als iedereen zich op school thuis voelt. Daarom besteden we veel aandacht aan de begeleiding van leerlingen. Het 4e Gymnasium biedt als relatief kleine school een prettige omgeving waar we elkaar kennen en waar we gezamenlijk de verantwoordelijkheid dragen voor een prettige sfeer. Extra aandacht krijgen daarbij de eerste klassen. Zij hebben de beschikking over een eigen lokaal, dat door de leerlingen zelf wordt beschilderd, ingericht en onderhouden.

De school wil – zonder pretentie maar vol ambitie – bereikbaar zijn voor intelligente en leergierige kinderen uit alle bevolkingsgroepen. In de komende jaren willen we graag een “nieuwe elite” gaan opleiden; een elite van geïnteresseerde en gemotiveerde leerlingen, ongeacht hun culturele of sociaaleconomische achtergrond. Iedereen die zich door deze benadering voelt aangesproken, is van harte uitgenodigd om mee te doen!

Hans Verhage, rector

* De informatie in deze schoolgids is zo actueel mogelijk. Wijzigingen zijn voorbehouden; de meest recente informatie is te vinden op de schoolwebsite van het 4e Gymnasium: www.het4egymnasium.nl. Daar is ook de Jaaragenda te raadplegen, met alle actuele data en activiteiten.

Vormgeving	Indrukwekkend, Heiloo
Fotografie	Gerrit Serné
Tekst	het 4e Gymnasium
Productie	Indrukwekkend, Heiloo
Wijzigingen voorbehouden	

INHOUDSOPGAVE

Een "nieuwe elite"	3
I - DE SCHOOL	6
1. Opdracht	7
1.1 Gymnasiaal onderwijs	7
1.2 Eigentijds onderwijs: <i>Missie; De kleine, betrokken school; Een open blik; Oude en nieuwe onderwijsvormen; Profiel; Leerling-participatie; Informatie- en communicatietechnologie; Ruimte voor talent; Opleidingsschool ILO; Academische Opleidingsschool</i>	8
2. Huisvesting	17
2.1 Gebouw: <i>Verleden; Heden; Toekomst</i>	17
2.2 Faciliteiten: <i>Mediatheek en bibliotheek; Kantine; Kluisjes; ict; Science-vleugel en laboratorium; Filmzaal; Gym en Fitness; Kunstateliers</i>	19
2.3 Sponsoring	20
II - DE ORGANISATIE	21
3. Organisatie van de school	22
Bevoegd Gezag; <i>Schoolleiding en mentoren; Medezeggenschapsraad; Leerlingenraad; Senaat; Dèmos; Ouderraad</i>	22
4. Huisregels	24
4.1 Schoolreglement voor leerlingen: <i>Uitgangspunten; Rollen; Pauzeruimtes; Tijdens de les</i>	24
4.2 Internetprotocol: <i>E-mail; Chat, fora en webcam; Foto's en filmpjes</i>	25
4.3 <i>Alcohol-, rook-, en drugsbeleid; Voorlichting; Roken; Schoolfeesten, etc.</i>	28
4.4 Regels omtrent absentie: <i>Ziekte; Verlof; Te laat; Verwijdering uit de les; Absentieregistratie</i>	29
4.5 Huisregels Klision: <i>Gebouw en ruimtes; Kantine; Dèmos</i>	30
4.6 Klachtenprocedure en beroep: <i>Klachtenprocedure; Hoe stelt u een vraag of dient u een klacht in?; De behandeling van uw vraag of klacht: waarop heeft u recht?; Examencommissie en Geschillencommissie; Beroep tegen schoolbeleid; Landelijke klachtencommissie</i>	31
III - HET ONDERWIJS	37
5. Onderwijsprogramma	38
5.1 Onderwijsaanbod: <i>Film; Sterrenkunde; Filosofie; Drama; Fast Lane English; Samenwerking tussen de vakken; Lengte van het lesuur; Opbouw in drie fases</i>	38
5.2 Lessentabel: <i>Onderbouw: Klas 1 t/m 3; Bovenbouw: Klas 4 t/m 6</i>	43
5.3 Projecten	46
5.4 Profielwerkstukken	47
5.5 Stages: <i>Maatschappelijke stage; Schoolstage; Beroeps oriënterende stage</i>	47
6. Toetsing en rapportage	49
6.1 Toetsing: <i>Toetsweek en proefwerkrooster; Tentamens</i>	49
6.2 Rapportage: <i>Rapporten; Overgangsnormen; Taken en herexamens</i>	49
6.3 Doubleren en overstappen: <i>Doubleren; Overstappen van en naar het Cartesius Lyceum</i>	53

INHOUDSOPGAVE

7. Resultaten	55
7.1 Schoolprestaties	55
7.2 Enquête leerlingen	55
7.3 Enquête ouders	57
7.4 Enquête nieuwe ouders	58
8. Leerlingbegeleiding	59
8.1 Uitgangspunten: <i>Stamlokaal; Mentor; Juniorbegeleiders; Mentorles; Contact tussen ouders en school; Ouderavonden; Decaan</i>	59
8.2 Studiehulp: <i>Studievaardigheidstraining; Huiswerkbegeleiding; Plusles; Faalangst-reductietraining; Dyslexie; Taalbeleid; Spitsklas</i>	63
8.3 Zorg: <i>Vertrouwenspersonen; Zorgcoördinator en Zorg- en adviesteam; Schoolarts; Schoolverpleegkundige; Ziekteverzuim; Schoolmaatschappelijk werker; Ouder- en Kindcentrum</i>	68
IV - HET SCHOOLLEVEN	70
9. Introductiedagen	71
Klas 1; Klas 2; klas 3 t/m 6	71
10. Activiteiten	72
10.1 Culturele activiteiten	72
10.2 Sportactiviteiten	72
10.3 Activiteiten op het gebied van bèta	73
10.4 Muziek-, theater- en filmvoorstellingen	73
10.5 Schoolkrant	74
10.6 Schoolfeesten	74
11. Excursies	75
Culturele jaaragenda; Klas 1: Waterland; Klas 4: Ieper	
12. Reizen	76
Klas 2: <i>zomerkamp</i> ; Klas 3: <i>herfstkamp</i> ; Klas 4: <i>mvt-reis Frankrijk, Duitsland, Engeland</i> ; Klas 5: <i>Rome; fle-reis; Profielreis (facultatief)</i>	
V - PRAKTISCHE GEGEVENS	78
13. Roosters	79
Lessuren; Verkort rooster; Lesuitval; Steruren en Studie-uren	
14. Ouderbijdragen	81
Voorschot en verantwoording; Schoolboeken (A); Reizen (B); Ouderbijdragen: Activiteiten en Schoolbijdrage (C); Het "4e Fonds" (D); Bijdrage Fast Lane English-klas (E); Reductie- en kwijtscheldingsregeling; Verzekering	
15. Contactgegevens	87
School; Schoolleiding; Mentoren; Decaan; Zorgcoördinator en vertrouwenspersonen; Huiswerkgroep; Mediatheek; Boekenfonds; Medezeggenschapsraad; Ouderraad; Schoolarts (ggd); Schoolmaatschappelijk werker Spirit; Leerplichtambtenaar Stadsdeel West; Buurtregisseur; Bestuur; Inspectie	

I DE SCHOOL

1

OPDRACHT

Non scolae, sed vitae discimus

'wij leren niet voor school, maar voor het leven.'

Bovenstaande uitspraak is afkomstig van de filosoof Seneca, leermeester van de Romeinse keizer Nero. Seneca stond, als aanhanger van de Stoa, in de traditie van de Griekse filosofen.

De Romeinse denkwereld, grotendeels gebaseerd op het Griekse gedachtegoed, vormt de grondslag van onze West-Europese beschaving. Het is deze verbinding tussen Grieken uit de 5e en 4e eeuw voor Christus, Romeinen rond het begin van onze jaartelling en Nederlanders uit het begin van de 21e eeuw, die op gymnasia levend wordt gehouden.

1.1 GYMNASIAAL ONDERWIJS

Het gymnasium mag zich vandaag de dag in een grote populariteit verheugen. Deze populariteit heeft het schooltype niet uitsluitend te danken aan de klassieke traditie, laat staan alleen maar aan de onderscheidende vakken in het gymnasiale curriculum: Grieks en Latijn. Argumenten als kleinschaligheid, degelijkheid, veiligheid etc. spelen zeker ook een rol.

Op de vraag wat de waarde is van een gymnasiale opleiding, heeft de landelijke vereniging van zelfstandige gymnasia (de SHZG) een antwoord geformuleerd in de vorm van zeven, nogal ongelijkvormige, standaarden van gymnasiale kwaliteit:

1. Het gymnasium bereidt leerlingen voor op het wetenschappelijk onderwijs;
2. Het gymnasium biedt eigentijds onderwijs;
3. Het gymnasium biedt onderwijs op hoog intellectueel niveau;
4. Het gymnasium levert een bijdrage aan de borging van de klassieke cultuur;
5. Het gymnasium levert een bijdrage aan de borging van het Europese erfgoed;
6. Het gymnasium biedt talentvolle leerlingen optimale mogelijkheden zich te ontplooiën;
7. Het gymnasium biedt leerlingen een veilige leeromgeving.

Hoewel elk van bovenstaande standaarden het waard is te verdedigen, vormt nummer drie de kern van de opleiding op het 4e Gymnasium: het gymnasium biedt onderwijs op hoog intellectueel niveau – het is een school waar leerlingen met bovengemiddelde intelligentie, nieuwsgierigheid en ambitie worden uitgedaagd om verder te kijken, dieper te graven en zich breder te ontwikkelen. Een school waar talentvolle jongeren

worden gezien en herkend, maar ook worden geprikkeld en geactiveerd om zich verder te ontplooiën.

De klassieke talen Grieks en Latijn en de klassieke cultuur in het algemeen vormen al meer dan twintig eeuwen in heel Europa én de westerse wereld daarbuiten de hoofdbestanddelen van de gymnasiale vorming. Zij nemen daarom ook op het 4e Gymnasium vanaf de eerste klas een belangrijke plaats in binnen het kerncurriculum. In de onderbouw maken de leerlingen zich beide talen eigen; vanaf de vierde klas lezen en vertalen zij teksten van grote klassieke schrijvers.

Gymnasiaal onderwijs op een zelfstandig gymnasium is meer dan Grieks en Latijn. Om te beginnen omdat het klassieke gedachtegoed ook een centrale rol speelt bij andere vakken; bij culturele vakken als geschiedenis, filosofie en drama, maar ook bij exacte vakken als wiskunde, natuurkunde en sterrenkunde.

Bovendien hebben alle activiteiten op school, zowel binnen als buiten de lessen, tot doel om de leerlingen aan te sporen hun talenten te ontwikkelen en hun nieuwsgierigheid te bevredigen. Leerlingen op het 4e Gymnasium krijgen de kans zich op alle mogelijke terreinen te manifesteren en uit te blinken, zowel binnen als buiten het klaslokaal. Deze ambitie wordt versterkt door het aanbieden van extra's bovenop het "gewone" onderwijs.

Verder bestaat er, juist doordat alle leerlingen hetzelfde curriculum volgen, binnen de school een saamhorigheid van waaruit gezamenlijke activiteiten worden ondernomen. Dat geldt niet alleen voor leerlingen, maar ook voor docenten en andere medewerkers. Het behouden en verder ontwikkelen van deze saamhorige gemeenschap vormt een van de uitgangspunten van het pedagogisch concept van het 4e Gymnasium.

Hoe belangrijk de saamhorigheid en een vertrouwde schoolgemeenschap ook zijn, het zijn slechts middelen om het beste uit leerlingen te halen. Dát is het uiteindelijke doel van het gymnasiale onderwijs: wij leren immers niet voor school, maar voor het leven!

1.2 EIGENTIJD'S ONDERWIJS

Het 4e Gymnasium wil een moderne school zijn die een lange gymnasiale traditie van kwaliteitsonderwijs koppelt aan een open blik op de maatschappij en het onderwijs: wél een school voor intelligente en leergierige leerlingen, maar geen in zichzelf gekeerde school; wél een school waar het leren centraal staat, maar geen leerfabriek; een school die degelijk, maar ook eigentijds onderwijs aanbiedt.

MISSIE

Het 4e Gymnasium is een school die is verankerd in de (heterogene) Amsterdamse samenleving. Onderdeel van dat streven is het verwelkomen van leerlingendiversiteit in talent, culturele achtergrond en sociale afkomst. Een van de doelstellingen van de school is het kweken van een "nieuwe elite": een elite van leerlingen die zich, los

van culturele, sociale of etnische achtergrond, onderscheidt in intelligentie en die niet noodzakelijk gevormd wordt door kinderen van ouders die zelf ook op het gymnasium hebben gezeten.

DE KLEINE, BETROKKEN SCHOOL

Deze missie van het 4e Gymnasium – het toegankelijk maken van hoogstaand gymnasiaal onderwijs voor nieuwe doelgroepen – heeft een aantal consequenties voor het pedagogisch klimaat op de school. Het impliceert allereerst dat de school, ook voor deze nieuwe doelgroepen, toegankelijk en laagdrempelig dient te zijn. Een school die zich ten doel stelt om verschillen tussen mensen te overbruggen – verschillen in sociaal, cultureel en etnisch opzicht – gaat op zoek naar gemeenschappelijkheid en niet naar tegenstellingen. Een school die nieuwe doelgroepen toegang wil bieden tot de gymnasiale wereld, dient zelf ook deze toegankelijkheid uit te stralen: geen ivoren toren, maar eerder een huiskamer.

Deze uitgangspunten komen binnen de school op alle niveaus tot uitdrukking. Bij schoolbrede evenementen, waar gemeenschappelijkheid een grote rol speelt; bij reizen en schoolfeesten, waar serieus belang wordt gehecht aan het drukken van de kosten om zo leerlingen zonder al te brede beurs te kunnen ontzien; bij de naamgeving van de school, die weinig pretentius is; bij het schoolgebouw, dat transparantie (met open lokalen), huiselijkheid (met stamlokalen) en gezamenlijkheid (met een carré rondom een binnenhof) representeert. De rechten én plichten van leerlingen op het 4e Gymnasium zijn vastgelegd in een Leerlingenstatuut, te vinden op de schoolwebsite.

In par. 1.1 zijn zeven standaarden van gymnasiale kwaliteit geciteerd. De zevende standaard luidt: 'het gymnasium biedt leerlingen een veilige leeromgeving.' Op het 4e Gymnasium hechten we grote waarde aan dit uitgangspunt: goed leren en doceren is immers alleen mogelijk als iedereen op school zich thuis voelt. We werken daarom aan het creëren en handhaven van een prettige omgeving waar we elkaar kennen en waar we gezamenlijk de verantwoordelijkheid dragen voor het leefklimaat. In de cultuur en het gebouw van het 4e Gymnasium blijft "de menselijke maat" herkenbaar. Leerlingbegeleiding staat centraal in de school, zowel binnen als buiten de lessen, en ouders worden nadrukkelijk betrokken bij activiteiten. De geringe afstand tussen leerlingen, docenten en schoolleiding zorgt voor een aangenaam leer- en leefklimaat. Leerlingen worden uitgenodigd om mee te denken en hun mening te ventileren, bijvoorbeeld via de leerlingenraad en de graffitiwand, en verantwoordelijkheid te dragen, bijvoorbeeld voor hun eigen stamlokaal (de eerste klassen). Het gevolg hiervan is een hecht gevoel van gemeenschappelijkheid en saamhorigheid.

EEN OPEN BLIK

Een school met een open blik op de maatschappij heeft veel vertakkingen met die maatschappij. Het onderwijs blijft niet beperkt tot de klassieke setting van één vak, één docent en één lokaal, maar kent meer vormen. Leerlingen gaan de school uit, op excursie of stage; mensen van buiten komen de school in, voor gastcolleges of workshops. Daartoe gaat het 4e Gymnasium vaste samenwerkingsverbanden aan met maatschappelijke, culturele en wetenschappelijke instellingen.

OUDE EN NIEUWE ONDERWIJSVORMEN

Als de hoogste vorm van vwo, hoort het gymnasium een stevig fundament te leggen voor een wetenschappelijke opleiding. Dat gebeurt in de eerste plaats door docenten die zelf academisch gevormd zijn en die doceren in vakken met een academische traditie. Om verbreding en verdieping van de lesstof te stimuleren, kiest de school voor een rooster waarin kortere en langere leseenheden elkaar afwisselen.

Hoewel de school niet kiest voor leergebieden waarin verschillende vakken geïntegreerd worden aangeboden, maken de docenten vanuit hun specifieke vakgebied wel zinvolle koppelingen met andere vakgebieden. Dit gebeurt tijdens de reguliere lessen, tijdens excursies en tijdens een drietal meerdaagse projecten. Excursies en projecten zijn geen “leuke” afwisseling van het dagelijkse rooster, maar het directe uitvloeisel van lesinhoud die bij verschillende vakken is voorbereid; ze leiden tot een te beoordelen resultaat.

PROFIEL

Het 4e Gymnasium biedt een breed pakket vakken en activiteiten, bedoeld voor leerlingen met uiteenlopende interesses en talenten. Binnen dit brede scala spelen, in de beste gymnasiale traditie, taal en cultuur een belangrijke rol. Daarnaast onderscheidt het 4e Gymnasium zich op het terrein van de exacte vakken.

De talige kant van de school komt onder meer tot uitdrukking in het belang dat wordt gehecht aan Engels als wereldtaal en aan de klassieken als fundament van onze beschaving. Geschiedenis en filosofie slaan de brug tussen taal en cultuur. De kunstvakken – film, drama, muziek en beeldende vorming – representeren de artistieke component van de school.

De culturele uitstraling van het 4e Gymnasium komt, behalve in het curriculum, tot uitdrukking in buitenschoolse activiteiten; uiteenlopend van filmmiddagen, een beeldende vormingclub en debatclub tot een jaarlijkse muzieksalon, open podium en theaterproductie. Daarnaast biedt de school een samenhangend pakket excursies en vakoverstijgende projecten aan, vaak rondom het thema film, dat een centrale positie inneemt op het 4e Gymnasium.

Naast taal en cultuur krijgt op het 4e Gymnasium ook het onderwijs in de exacte vakken ruim baan. Dit komt onder meer tot uitdrukking in de science-vleugel met laboratoriumvoorzieningen en in specifieke excursies en projecten rond bèta-excellentie. Binnen de school bestaat speciale aandacht voor het thema sterrenkunde.

LEERLING-PARTICIPATIE

Leerlingen worden nadrukkelijk betrokken bij de organisatie van de school. Zij kunnen invloed uitoefenen op het schoolbeleid via de leerlingenraad, organiseren uiteenlopende activiteiten via de “Senaat” en voeren mede het beheer over Klision, het bijgebouw van de bovenbouw, via “Dèmos” (zie hoofdstuk 3).

Elke jaarlaag heeft een zogenaamde klankbordgroep, waarin elke klas wordt vertegenwoordigd door één of twee leerlingen. De klankbordgroep overlegt met de afdelingsleider over de activiteiten van de betreffende jaarlaag.

Geselecteerde leerlingen uit klas 4 helpen als zogenaamde juniorbegeleider leerlingen van de eerste klas om zo snel mogelijk thuis te raken op de middelbare school (zie par. 8.1). Daarnaast zijn er nog tal van andere mogelijkheden voor leerlingen uit de bovenbouw om tijdens een schoolstage hun betrokkenheid bij het 4e Gymnasium vorm te geven.

INFORMATIE- EN COMMUNICATIETECHNOLOGIE

Bij een moderne school horen moderne methoden en technieken. De interne communicatie, zowel tussen medewerkers als van medewerkers met leerlingen en ouders, vindt digitaal plaats via de mail. Leerlingen en medewerkers gebruiken hiervoor hun eigen mailaccount van school (@het4e.nl) en zijn via dit account bereikbaar.

De website bevat algemene informatie over school en onderwijs en diverse activiteiten gedurende het jaar. Specifieke informatie wordt gedeeld via Google Apps, een afgeschermd omgeving waarop leerlingen en medewerkers via hun mailaccount kunnen inloggen. Medewerkers wisselen hier via de vaksites informatie uit, leerlingen raadplegen er (aanvullend) lesmateriaal, (foto-)bestanden en documenten kunnen hier worden uitgewisseld en bewerkt. Van zowel docenten als leerlingen wordt verwacht dat zij ontwikkelingsgericht zijn en (gaan) beschikken over de benodigde ict-vaardigheden. Leerlingen, docenten en schoolleiding van het 4e Gymnasium hebben in december 2007 gezamenlijk een aantal afspraken gemaakt omtrent het gebruik van internet op school én buiten school. Deze afspraken zijn vastgelegd in een Internetprotocol (zie par. 4.2).

Behalve de computer, spelen ook andere audiovisuele middelen op het 4e Gymnasium een belangrijke rol. Leerlingen komen gedurende hun hele schoolcarrière in aanraking met het medium film: zowel in actieve zin, door het verwerven van de benodigde tech-

nische en artistieke vaardigheden, als in passieve zin, doordat film, naast bijvoorbeeld literatuur, een volwaardig studieobject is. De mediatheek kent een groeiende filmcollectie. Zowel bij het aanbieden van lesstof aan leerlingen als bij de verslaglegging van resultaten door leerlingen, neemt (bewegend) beeld een herkenbare plaats in (zie ook: par. 5.1).

RUIMTE VOOR TALENT

Met de wetenschap dat we een bovengemiddeld aantal zeer talentvolle leerlingen op school hebben, werken we bewust aan een klimaat waarin talent ook de ruimte krijgt zich verder te ontwikkelen. Deze ruimte bieden we op verschillende manieren:

Algemeen

- Door een cultuur na te streven en te behouden waarin excelleren prima is.
- Door de inrichting van de vaklessen. Waar mogelijk worden leerlingen gestimuleerd verder te gaan dan de basisstof. Zo zijn er lessen waarin leerlingen mogen kiezen voor moeilijker opdrachten, andere stof en soms ook tempoversnellingen.
- Door verschillende binnen- en buitenschoolse activiteiten te organiseren. De voorbeelden hiervan zijn talrijk en er worden ieder jaar weer nieuwe initiatieven gestart. Denk bijvoorbeeld aan de wiskundeolympiade, sterrenkundeolympiade, de schaakclub, de schoolkrant, het schooltoneel, het inter-gymnasiale sporttoernooi, de leerlingenraad, het open podium, de avond van de film en nog veel meer.
- Er is een richtlijn voor excellente leerlingen die ook uitblinken in bijvoorbeeld een sport, het spelen van een instrument, acteren of ballet. Deze zogenaamde “multitalenten” willen we op het 4e Gymnasium ruim baan geven! De richtlijn beschrijft de mogelijkheden en de grenzen rond extra begeleiding en het missen van lessen en is op te vragen bij de afdelingsleider.

Jaar 1-3

- Door extra ruimte te geven aan leerlingen met goede cijfers. Leerlingen met gemiddeld een 8 (of hoger) voor alle vakken, mogen in overleg leestijd inruilen voor eigen projecten. Wanneer een leerling gebruik wil maken van deze regeling kan deze zich melden bij zijn/haar mentor. Er zijn vier medewerkers die enige begeleiding aan deze projecten kunnen geven. We richten ons daarbij in eerste instantie op leerlingen uit klas 2 en 3, maar ook voor leerlingen uit andere jaarlagen zijn hier mogelijkheden. Het doel van deze begeleiding is het op gang houden van het project en er wordt toegewerkt naar een presentatiemiddag/avond. Andere leerlingen, maar ook ouders/vrienden/kennissen kunnen de prestaties van deze leerlingen dan komen bewonderen.

- Aansluitend op “ruimte voor talent” houden enkele docenten zich bezig met hoogbegaafdheid. We hebben contact met zusterscholen en bezoeken conferenties om onze expertise op dit onderwerp op pijl te houden. Eén van de speerpunten binnen het mentoraat is de motivatieproblematiek van een deel van onze slimme leerlingen vroegtijdig te signaleren en aan te pakken. We richten ons in het schooljaar 2014-2015 hierbij onder andere op een hernieuwde aanpak in de start van klas 1 met een vervolg in klas 2.
- In het schooljaar 2014-2015 continueren we de pilot waarbij enkele van onze begaafde (dan) 2e klassers filosofie in de bovenbouw volgen.

Jaar 4-6

- Door leerlingen die dit aankunnen vanaf klas 4 te stimuleren extra examenvakken te laten kiezen. We spannen ons ook in om deze extra vakken zoveel mogelijk in te roosteren of samen met de leerlingen oplossingen op maat te bedenken.
- We stimuleren excellente leerlingen uit de jaarlagen 4 en 5 om mee te doen met universiteitsprogramma's zoals “Pre-university”, “Lapp-topp” en “UvA-masterclass”.
- In klas 4 starten vanaf 2014-2015 enkele leerlingen met het Honoursprogramma. Hier krijgen leerlingen de gelegenheid om zich ook te ontwikkelen op gebieden buiten het reguliere curriculum. Dit programma wordt georganiseerd in samenwerking met de landelijke gymnasia.
- In klas 5 starten leerlingen met een profielwerkstuk. Uiteraard moeten leerlingen hier aan de minimale wettelijke verplichtingen voldoen. Als school stimuleren we leerlingen om hierin te excelleren en een werkelijk meesterwerk af te leveren.
- Bij het afgeven van een diploma en cijferlijst kunnen leerlingen met een bijzonder goede lijst de titels ‘cum laude’ en ‘summa cum laude’ behalen. Met deze lofititels is er expliciete erkenning voor bijzonder goede leerprestaties.

OPLEIDINGSSCHOOL ILO

Het 4e Gymnasium is opleidingsschool van de interfacultaire lerarenopleiding (ilo) van de Universiteit van Amsterdam. In de praktijk betekent dit dat we jaarlijks een aantal studenten opleiden om eerstegraads docent te worden. We vinden het belangrijk om een nieuwe generatie leraren te begeleiden zodat zij bekwaam en bevoegd voor de klas staan. De schoolpracticumbeggeleider (spc) begeleidt studenten en houdt intervisie om mogelijke obstakels te overwinnen. Een eerstegraads voltijds student loopt een jaar lang stage bij een sectie/docent (schoolpracticumdocent, spd) en draait uiteindelijk zelfstandig lessen. Een student vervult ook diverse andere taken binnen de school, zodat hij weet wat er verder speelt. Om af te studeren maakt elke student een lessenserie met docentenhandleiding en maakt een ‘profielproduct’, een onderzoek naar bijvoorbeeld begeleiding van hoogbegaafden of dyslectici. Dit profielproduct moet er voor zorgen dat docenten zelflerend en evidence-based te werk gaan in hun toekomstige baan.

ACADEMISCHE OPLEIDINGSSCHOOL

Het 4e Gymnasium is de weg ingeslagen om binnen enkele jaren erkend te worden als Academische Opleidingsschool. Dit gebeurt in samenwerking met de andere scholen binnen hetzelfde bestuur (Esprit scholen), met de Universiteit van Amsterdam en met de Hogeschool van Amsterdam. Er is intensief contact met andere academische opleidingsscholen in de regio.

Een academische opleidingsschool zet praktijkonderzoek in om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Het onderzoek is gericht op leer- en ontwikkelingsvragen welke leven op het 4e Gymnasium. Denk daarbij aan vragen over de rol van taalbeheersing bij bètavakken of de effecten van het gebruik van ict in de les. Het kan ook gaan over hoe doelstellingen van de school (zoals het streven naar een afspiegeling van de Amsterdamse bevolkingssamenstelling) uitgewerkt worden in de lessituatie. Docenten van het 4e Gymnasium worden opgeleid om dit soort onderzoeken op te zetten en uit te (laten) voeren, bijvoorbeeld door gebruik te maken van de kennis en vaardigheden van de aanwezige studenten van de lerarenopleiding. Daarnaast stimuleert de academische opleidingsschool schoolleiding en medewerkers op een onderzoekende manier de (eigen) lessituatie te bekijken en daarbij een ontwikkeling op gang te brengen. Ook hierbij kan dan gebruik gemaakt worden van de mogelijkheden van de academische opleidingsschool.

2

HUIVESTING

2.1 Gebouw

VERLEDEN

In augustus 2005 is het 4e Gymnasium van start gegaan in een voormalige basisschool uit 1891, gelegen aan het Van Oldenbarneveldtplein in het Amsterdamse stadsdeel Westerpark. Het monumentale gebouwtje was via een doorgang verbonden met het naastgelegen Cartesius Lyceum aan het Frederik Hendrikplantsoen. Tegenwoordig maakt dit pand integraal deel uit van het Cartesius.

In de eerste jaren is gebruik gemaakt van een aantal diensten en faciliteiten van het Cartesius, zoals mediatheek, muziek- en practicumlokalen. Voor het vak gymnastiek werd vanaf het tweede jaar gebruik gemaakt van het nabijgelegen Marnix sportcentrum. In de zomer van 2007 is de school vanwege de snelle groei uitgebreid met vier noodlokalen, gelegen op het water van de Singelgracht (Nassaukade).

HEDEN

In oktober 2008 is het 4e Gymnasium verhuisd naar de Houthaven, op Strand West aan de oever van het IJ. De school is ontworpen door Albert Herder (HvdN architecten) en gebouwd rondom een binnenhof. Het betreft een zogenaamd semi-permanent gebouw dat bestaat uit vaste eenheden (modules) en dat na gebruik in de Houthaven wordt gedemonteerd en elders weer wordt opgebouwd.

Omdat het gebouw voor langere tijd kan worden gebruikt (circa 20 jaar), is veel aandacht besteed aan kwaliteit en uiterlijk. Aan de buitenzijde wisselen houten latten en aluminium panelen elkaar af. Het hout symboliseert de havenfunctie van de locatie; de rode en oranje panelen staan voor de zon en het strand. Van binnen wordt het 4e Gymnasium gekenmerkt door vrolijke kleuren (geel, oranje en rood) en door transparantie: de glazen wanden, de open aula, de rondlopende gangen en de binnenhof zorgen ervoor dat de school niet alleen een plek is waar je veel kunt leren, maar ook een ontmoetingsplek.

De school is uitgerust met moderne voorzieningen: de lokalen zijn voorzien van pc's en beamers en veel lokalen hebben daarnaast elektronische schoolborden; er is een grote mediatheek, een filmzaal en een aantal muziekstudio's. De science-vleugel herbergt een uitgebreid laboratorium en de vrijstaande gymzaal bevat een grote fitnessruimte (zie ook par. 2.2 over de faciliteiten).

Het schoolgebouw is toereikend voor circa 650 leerlingen. Dit schooljaar hebben we rond de 740 leerlingen. Gelukkig kunnen we gebruik maken van een verdieping in het nieuwe basisschoolgebouw, vlak naast onze school. In dit "Klision", genoemd naar de hut van Eumaios uit de Odyssee, zijn lokalen, een kantine, een stilleruimte voor werkende leerlingen en een werkruimte met computerwerkplekken voor docenten en leerlingen. Deze etage wordt vooral gebruikt door leerlingen uit klas 5 en 6.

Rond beide gebouwen is er volop ruimte om te sporten, te spelen en te ontspannen: op de binnenhof, het schoolplein en het strand kunnen de leerlingen in de pauzes of na school onder meer basketballen, skaten, zonnen, voetballen, beachvolleyballen etc.

TOEKOMST

Het 4e Gymnasium zal nog eenmaal verhuizen, namelijk aan het begin van het schooljaar 2016/2017. We betrekken

dan het definitieve gebouw in de Houthaven: gelegen op tweehonderd meter ten zuidwesten van de huidige locatie, op de hoek van de Haparandaweg en Archangelweg. Dit ontwerp van architectenbureau Paul de Ruiter is ontstaan in nauwe samenwerking met leerlingen en medewerkers van de school. Opvallende elementen van de nieuwe school zijn een grote centrale hal waar ook bijeenkomsten en voorstellingen kunnen worden gehouden, een dubbele sporthal op de bovenste verdieping en een filmzaal voor zo'n 140 bezoekers.

Het nieuwbouwproject Houthaven, waar het 4e Gymnasium deel van uitmaakt, zal bestaan uit zeven eilanden in het IJ, met in totaal 1700 woningen. De nieuwe woonwijk wordt een nieuw soort Amsterdam in het klein, met alle verschillen in bebouwing en bevolking die daarbij horen. De drukke verkeersweg op de Spaarndammerdijk zal in de toekomst door een tunnel worden geleid, met een park er boven. Dit park verbindt de Houthaven met de Spaarndammerbuurt. Ondernemers, woonbootbewoners, kunstenaars, autochtone en allochtone bewoners en scholieren maken nu en in de toekomst gebruik van dit gebied.

2.2 FACILITEITEN

MEDIATHEEK EN BIBLIOTHEEK

In pauzes, tijdens (les)projecten en tijdens studie-uren in de bovenbouw kunnen leerlingen terecht in de mediatheek voor het maken van huiswerk en het gebruik van woordenboeken, atlanten en andere naslagwerken. Er zijn tafels voor groepswork en individuele werkplekken; er zijn computers met internetaansluiting en er is een grote vergader /leestafel. De mediathecaris kan leerlingen verder helpen bij de voorbereiding van spreekbeurten of werkstukken. Daarnaast heeft de mediatheek ook (jeugd) literatuur, boeken met betrekking tot de verschillende vakgebieden en films op DVD die geleend mogen worden. De mediatheek drijft voor een deel op ouders die als vrijwilliger werkzaam zijn. Wie wil meehelpen kan zich aanmelden bij de mediathecaris. De mediatheek is van maandag tot en met vrijdag geopend van 8.30 uur tot 12.00 uur en van 12.30 uur tot 16.30 uur.

KANTINE

In de kantine van het hoofdgebouw worden broodjes, frisdrank en andere consumpties verkocht. Het 4e Gymnasium probeert leerlingen bewust te maken van de noodzaak gezond te eten. Leerlingen krijgen bij het vak biologie informatie over voeding en in de kantine wordt van iedere consumptie tenminste óók een gezondere variant aangeboden: naast witte ook bruine broodjes; naast cola ook cola light etc. De meest ongezonde snacks, chips, vette sauzen etc. worden niet verkocht in de kantine. Anderzijds zijn in de directe omgeving van de school diverse supermarkten, snackbars en andere winkels gelegen, zodat het een illusie is te denken dat ongezond voedsel volledig kan worden uitgebannen. De kantine is dagelijks geopend van 11.00 tot 14.00 uur.

KLUISJES

Vanaf de tweede klas kunnen leerlingen op school een kluisje huren (de eerste klassers hebben in hun stamlokaal de beschikking over een "vakjeskast"). De jaarlijkse kosten voor de huur van een kluisje bedragen € 7,50 per leerling bij huur met z'n tweeën en € 20,- bij huur alleen.

ICT

Alle lokalen op het 4e Gymnasium zijn uitgerust met moderne ICT-faciliteiten: afhankelijk van de behoeften van het vak is er een elektronisch bord (Smartboard) of een combinatie van schoolbord, projectiescherm en beamer. Ieder lokaal, ook de stamlokalen van de eerste klassen, beschikt over een internetaansluiting en kan zo gebruikt worden als ICT-projectruimte, elektronische leeromgeving, filmzaal etc. Op diverse plaatsen in de school, zowel in hoofd- als bijgebouw, zijn computerwerkplekken voor leerlingen ingeruimd: in de ICT-lokallen, in het filmlokaal (voor montage), in de mediatheek en in het laboratorium van de science-vleugel. In het schooljaar 2014-2015 zal een proef worden gestart met het gebruik van mobiel internet in de lokalen. Een

van de lokalen zal een Wi-Fi verbinding krijgen waar gebruik kan worden gemaakt van een klassenset iPads. In dit lokaal komt ook een proefopstelling met een interactieve monitor, vooruitlopend op de inrichting van het nieuwe gebouw. De mediatheek zal worden uitgerust met Wi-Fi, zodat leerlingen daar ook op meegebrachte eigen apparatuur kunnen werken (BYOD: Bring Your Own Device).

SCIENCE-VLEUGEL EN LABORATORIUM

Op de bovenste verdieping van de school zijn de lokalen voor natuurkunde, sterrenkunde, scheikunde en biologie gelegen. Ze zijn gegroepeerd rondom een tweetal laboratoria: een grote permanente opstelling voor practica, voorzien van werkplekken voor leerlingen, en een kleinere voorbereidingsruimte, bestemd voor docenten. Daarnaast zijn ook de verschillende BiNaS-lokalen (BiNaS staat voor Biologie, Natuurkunde, Scheikunde) toegerust op het doen van practicumopdrachten.

FILMZAAL

De filmzaal op de bovenste verdieping is een extra groot lokaal dat plaats biedt aan zestig leerlingen en dat gebruikt wordt als kleine collegezaal – bijvoorbeeld tijdens gastlezingen of projecten – en als filmzaal. De zaal is uitgerust met een bioscoop-scherm, een extra sterke beamer en geluidsboxen rondom. In de filmzaal worden ook de lessen Drama gegeven.

GYM EN FITNESS

De gymzaal van het 4e Gymnasium staat los van het hoofdgebouw op het schoolplein. Op de eerste verdieping bevindt zich een grote fitnessruimte, voorzien van apparaten voor krachttraining, cardio en andere trainingsvormen. Zowel de gymzaal als de fitnessruimte worden gebruikt tijdens de lessen lichamelijke opvoeding. In de bovenbouw worden ook gymlessen gegeven in sportlocaties elders in de stad. Daarnaast maken de klassen in de zomer gebruik van de velden bij sportcentrum SDZ.

KUNSTATELIERS

Op de begane grond bevinden zich de lokalen van de kunstvakken: aan de ene kant het atelier voor beeldende vorming; aan de andere kant het lokaal voor muziek. Het muzieklokaal heeft twee muziekstudio's, voor gebruik tijdens de les, in de pauze of na school, bijvoorbeeld door een leerlingenband of muziekensemble.

2.3 SPONSERING

In het convenant Sponsoring van scholen voor PO en VO worden er diverse mogelijkheden geboden om binnen scholen sponsoring toe te passen. Bij de inrichting van het nieuwe gebouw wordt overwogen om van deze mogelijkheden gebruik te maken, bijvoorbeeld door externe financiering van de filmzaal of het laboratorium. In de komende jaren zullen deze mogelijkheden verder worden onderzocht.

II DE ORGANISATIE

3

ORGANISATIE VAN DE SCHOOL

BEVOEGD GEZAG

Het 4e Gymnasium is een zelfstandig gymnasium, aangesloten bij de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium (SHZG). Het bevoegd gezag wordt gevormd door de Onderwijsstichting Esprit, een schoolbestuur voor algemeen bijzonder onderwijs waarbij ook het Cartesius Lyceum en tien andere Amsterdamse scholen zijn aangesloten. Ten behoeve van het 4e Gymnasium is Esprit een samenwerkingsverband aangegaan met de Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia (OSZG), een landelijk bestuur van zelfstandige gymnasia, waartoe het Barlaeus en Vossius Gymnasium behoren. De bevoegdheden van de schoolleiding van het 4e Gymnasium zijn neergelegd in een directiestatuut. De rector legt verantwoording af aan het bestuur.

SCHOLLEIDING EN MENTOREN

De dagelijkse leiding is in handen van de rector en de afdelingsleiders, die samen de schoolleiding vormen. De schoolleiding is belast met het formuleren en uitvoeren van het beleid van de school, de zorg voor de schoolorganisatie en de kwaliteit van het onderwijs. De rector geeft leiding aan het personeel van de school en onderhoudt de contacten met de leerlingen, hun ouders en andere relevante partners van de school. De afdelingsleiders zijn belast met de leerlingenzorg en een deel van het personeelsbeleid. Op hun beurt werken de afdelingsleiders weer nauw samen met de mentoren, die ieder belast zijn met de zorg voor één klas (in de vijfde en zesde klas: voor een aantal individuele leerlingen).

MEDEZEGGENSCHAPSRAAD

De medezeggenschapsraad (MR) van het 4e Gymnasium wordt gevormd door vier medewerkers, twee ouders en twee leerlingen. Over alle aangelegenheden die de school betreffen kan de MR voorstellen doen en standpunten kenbaar maken aan de schoolleiding. Zo kunnen bijvoorbeeld het benoemingsbeleid, de schoolbegroting, de samenstelling van de boekenlijst, de taakverdeling binnen het personeel en andere voorkomende zaken ter sprake komen. De MR krijgt advies van de ouderraad en de leerlingenraad van het 4e Gymnasium. De MR voert periodiek overleg met zowel de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) van Esprit als van OSZG. De vergaderingen van de MR zijn openbaar, tenzij over individuele personen wordt gesproken of over zaken van vertrouwelijke aard. De gang van zaken in de MR en de verhouding met de schoolleiding zijn vastgelegd in een MR-reglement, te vinden op de schoolwebsite.

LEERLINGENRAAD

In de leerlingenraad wordt iedere jaarlaag vertegenwoordigd door twee (gekozen) leerlingen. De leerlingenraad komt regelmatig bijeen om delen van het schoolbeleid

te bespreken: indien gewenst in aanwezigheid van een lid van de schoolleiding. De raad geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de schoolleiding en de MR en helpt met de organisatie van buitenschoolse activiteiten. Twee vertegenwoordigers van de leerlingen(raad) hebben zitting in de MR van het 4e Gymnasium.

SENAAT

De Senaat wordt gevormd door een groep leerlingen uit de jaarlagen 3 tot en met 6. Samen met twee docenten organiseren zij activiteiten zoals de schoolfeesten (par. 13.6) en het klassentoernooi (par. 5.3).

DÈMOS

Naast leerlingenraad en Senaat bestaat er nog een derde leerlingengeleding: Dèmos. Dèmos (Grieks: volk) bestaat uit tien leerlingen uit de jaarlagen 5 en 6. Deze leerlingen regelen en organiseren zaken aangaande Klision, de dependance van de school in het nieuwe basisschoolgebouw.

OUDERRAAD

De ouderraad heeft als doel de gemeenschappelijke belangen van ouders te behartigen en het goed functioneren van de school te bevorderen. De ouderraad komt regelmatig bijeen, geeft advies aan de schoolleiding, bespreekt vragen van ouders en houdt toezicht op de besteding van de ouderbijdragen. De notulen van de ouderraadsvergaderingen zijn openbaar en worden gepubliceerd op de website van de school. Daarnaast coördineert de ouderraad de hulp van ouders bij excursies, projecten en culturele avonden en organiseert zij in het najaar een algemene ouderavond. Twee vertegenwoordigers van de ouders hebben zitting in de MR van het 4e Gymnasium.

4

HUISREGELS

4.1 SCHOOLREGLEMENT VOOR LEERLINGEN

Op een school waar veel mensen (samen)werken, zijn huisregels nodig om ervoor te zorgen dat iedereen zich thuis voelt en optimaal kan functioneren. We moeten niet alleen met elkaar, maar ook met onze burens rekening houden: paviljoen Strand West, de nieuwe basisschool, de studenten en andere bewoners van de omgeving.

Een uitgebreider overzicht van schoolregels is te vinden in het Leerlingenstatuut, dat tot stand is gekomen in samenspraak tussen de schoolleiding, de leerlingenraad en de Medezeggenschapsraad (MR). Het Leerlingenstatuut is te vinden op de schoolwebsite. Hieronder volgt een overzicht van onze belangrijkste schoolregels:

UITGANGSPUNTEN

- Leerlingen, docenten en andere medewerkers dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor een goede sfeer om er zo voor te zorgen dat iedereen zich prettig en veilig voelt op onze school. Alle "bewoners" zijn verantwoordelijk voor hun eigen gedrag. Iedereen heeft recht op zijn eigen mening, geloof en manier van leven; anderen dienen daar respect voor te hebben en iemand te accepteren zoals hij of zij is. Pesten, discriminatie, (seksuele) intimidatie en bedreiging staan we daarom niet toe. Bij problemen schakelt een leerling of ouder de mentor in en zo nodig in tweede instantie de afdelingsleider.
- Het bezit van vuurwerk, drugs, alcohol of wapens, het aanbrengen van graffiti en andere vormen van crimineel gedrag zijn ten strengste verboden. Bij overtreding van deze regels schakelen we altijd de ouders en zo nodig ook bevoegde instanties in.
- Het is vanzelfsprekend dat alle gebruikers van ons schoolgebouw zorg dragen voor het schoon en netjes houden van de omgeving: niet op tafels schrijven, afval in de prullenbakken gooien en de omgeving van de school schoon houden. Wie iets vies maakt moet dit schoonmaken; wie iets stuk maakt moet dit repareren of, als dat niet mogelijk is, de schade betalen.

ROLLEN

- Om ervoor te zorgen dat iedereen zo goed mogelijk kan functioneren op school, is het belangrijk dat zowel docenten als leerlingen bijdragen aan een rustige werksfeer in het schoolgebouw en aan een ordelijke gang van zaken tijdens de les.
- Van docenten wordt verwacht dat zij de leerlingen goed voorbereiden op toetsen en deze binnen redelijke termijn teruggeven en nabespreken, zodat leerlingen kunnen leren van de gemaakte fouten.

- Van leerlingen wordt verwacht dat zij geconcentreerd deelnemen aan de les en het (huis)werk met de benodigde aandacht en op tijd maken.
- Van zowel docenten als leerlingen wordt verwacht dat zij (met de benodigde lesmaterialen) op tijd in de les verschijnen.
- Als de docent vijf minuten na aanvang van de les nog niet aanwezig is, blijft de klas zitten terwijl één leerling de conciërge waarschuwt.

PAUZERUIMTES

- Tijdens de pauzes mogen leerlingen zich op de volgende plekken bevinden:
  - o kantine en aula;
  - o buiten school: op de binnenhof, het schoolplein, op het sportveld of het strand, rond de school etc.;
  - o in de mediatheek (alleen stilleruimte; niet eten en drinken);
  - o in de erkers op de gangen (uitsluitend alléén en uitsluitend om er te werken; pauzegedrag, zoals eten en kletsen, is op die plekken dus niet toegestaan);
  - o (eersteklassers:) stamllokalen (maximaal tot aan de herfstvakantie).
- Let op: leerlingen mogen zich niet begeven tussen de studentenwoningen; de hoge stoep tegenover school en naast de studentenwoningen is géén hangplek!
- Behalve de hoofdingang mogen ook de deuren naar de binnenhof worden gebruikt. De overige deuren (dat zijn de buitendeuren naar de tuinzijde en de weg) mogen alleen gebruikt worden in geval van nood;

In het hele schoolgebouw, op de binnenhof en vóór de ingang van de school geldt een rookverbod.

TIJDENS DE LES

- Tijdens de les is...
  - o eten en drinken;
  - o het gebruik van mobiele telefoons en andere elektronische communicatiemiddelen; uitsluitend toegestaan na toestemming van de docent.
- Leerlingen vragen aan hun docent (en krijgen in het algemeen) toestemming tot het bezoeken van het toilet.

Uiteraard zijn er nog veel meer regels te bedenken. Zie voor een uitgebreider overzicht het Leerlingenstatuut. Het belangrijkste is en blijft dat iedereen zich moet realiseren dat wij op een prettige manier en met respect met elkaar willen omgaan!

4.2 INTERNETPROTOCOL

Leerlingen, docenten en schoolleiding van het 4e Gymnasium hebben gezamenlijk een aantal afspraken gemaakt omtrent het gebruik van internet op school én buiten school: het zogenaamde Internetprotocol.

E-MAIL

- Bescherm je eigen privacy: geef nooit persoonlijke informatie door op Internet, zoals je naam, adres, telefoonnummer, e-mail adres, wachtwoorden of de plek waar je op school zit.
- Gebruik, als je mailt in het kader van school, altijd je schoolmail: voorletter.achternaam@het4e.nl.
- Check je schoolmail regelmatig, zodat je belangrijke mededelingen niet mist.
- Gebruik een ander e-mailadres (bijvoorbeeld Gmail, Hotmail of Yahoo) om je te registreren op websites die niets met school of schoolwerk te maken hebben.
- E-mails zijn bij uitstek bedoeld voor korte, zakelijke vragen en mededelingen en niet voor onderwerpen vol emotie: een gesprek is zo'n geval meer geschikt.
- Ga in e-mails spaarzaam om met het gebruik van HOOFDLETTERS, met (blinde) kopieën (CC en BCC) en met e-maillijsten: verzend je mail alleen aan personen voor wie de vraag/mededeling heel direct is bedoeld.
- Open geen mailtjes van onbekenden en vooral niet de bijbehorende attachments.
- Verstuur bij e-mails nooit foto's van anderen zonder toestemming van die personen.
- Publiceer nooit mails, chatsessies etc. met of van anderen zonder dat die personen daar toestemming voor hebben gegeven.
- Beantwoord nooit e-mail waarbij je je niet prettig voelt of waar dingen in staan waarvan je weet dat die niet in de haak zijn.
- Neem, als je zulke e-mails ontvangt, altijd contact op met een volwassene: met een van je ouders, met je mentor of met iemand anders op school.
- Verstuur ook zelf dergelijke mailtjes niet: geen flauwe grappen, dreig- of hate-mails.
- Verstuur geen anonieme of pseudonieme mail.

CHAT, FORA EN WEBCAM

- Ga niet schelden, pesten, beledigen tijdens het chatten; praat ruzies uit buiten internet.
- Wees op je hoede bij flames en seksuele toespelingen in een chatbox. Laat je nooit verleiden om in een chatbox of voor de webcam dingen te doen of te zeggen die je eigenlijk niet wilt doen of zeggen.
- Plaats geen links op een forum of in een chatbox naar andere sites die als schokkend kunnen worden ervaren.
- Denk na voor je iets zegt of schrijft: óók omdat op de meeste sites alles wordt geregistreerd...

FOTO'S EN FILMPJES

- Publiceer nooit foto's of filmpjes van anderen zonder dat die personen daar toestemming voor hebben gegeven; ook niet op je eigen Facebook-pagina, MySpace, YouTube etc. Het stiekem opnemen van klasgenoten of docenten tijdens of buiten de les is strafbaar, evenals het publiceren van dit beeldmateriaal zonder voorafgaande toestemming van de betrokkenen.

- Wees ook voorzichtig met het publiceren van je eigen beeldmateriaal: alles wat je op internet zet, kan door anderen worden gekopieerd. Is het over twintig jaar nog leuk als dat lichtgênante filmpje uit je schooltijd opduikt tijdens je sollicitatiegesprek voor die mooie baan?

4.3 ALCOHOL-, ROOK- EN DRUGSBELEID

Het beleid op onze school bestaat uit een aantal onderdelen:

VOORLICHTING

Voorlichting over alcohol en drugs wordt gegeven in de onderbouw, onder meer bij de lessen biologie en tijdens de mentorles. Hierbij wordt gebruik gemaakt van materiaal van het Trimbos instituut en de Jellinek kliniek.

ROKEN

In 2014 heeft het kabinet de leeftijdsgrens voor de verkoop van tabak van 16 naar 18 jaar verhoogd. Dit ontmoedigingsbeleid vanuit de overheid onderschrijven wij en op dit moment zijn wij bezig om in samenspraak met de leerling- en ouderraad een rookbeleid op te stellen.

SCHOOLFEESTEN

Tijdens schoolfeesten is het gebruik van alcohol niet toegestaan. Leerlingen dienen bij binnenkomst nuchter te zijn en dat gedurende het feest ook te blijven. Om dit te controleren worden er steekproeven gehouden met een blaasapparaat. Mocht een leerling toch alcohol hebben gedronken of in bezit hebben, worden de ouders van de leerling op de hoogte gebracht. Wanneer de leerling naar de inschatting van de surveillerende docenten te dronken is om zelfstandig naar huis te gaan, worden de ouders verzocht hun zoon of dochter te komen ophalen. De leerling wordt in dergelijke gevallen tenminste deelname aan een volgend schoolfeest ontzegd.

REIZEN & EXCURSIES

Tijdens reizen en excursies is het gebruik en/of bezit van alcoholische dranken of andere drugs verboden. Als een leerling deze regel overtreedt, volgen er sancties. Dit kan betekenen dat een leerling naar huis gestuurd wordt en/of wordt uitgesloten van een volgende deelname aan schoolreis of excursie.

DRUGSGEBRUIK

Het gebruik van drugs is niet toegestaan. Bij constatering of ernstig vermoeden van drugsgebruik wordt de betreffende afdelingsleider op de hoogte gesteld. Deze neemt contact op met de ouders en stuurt de leerling naar huis. Achteraf wordt een sanctie opgelegd.

Bij verdenking van het gebruik van harddrugs en bij verdenking van verhandelen van drugs (dealen) wordt altijd óók de politie ingeschakeld.

4.4 REGELS OMTRENT ABSENTIE

ZIEKTE

- Ziekmeldingen dienen 's ochtends, vóór aanvang van de school, uiterlijk om 08.00 uur, door ouders telefonisch doorgegeven te worden aan de school (020-5849010). Onmiddellijk na terugkeer op school neemt de leerling een ondertekend briefje van de ouders mee met de reden en de duur van absentie en levert dit in bij de conciërge. Standaard absentiebriefjes zijn verkrijgbaar bij de conciërge of te downloaden op de website van de school.
- Een leerling die onder schooltijd ziek wordt, meldt zich af bij de conciërge en belt naar een van de ouders. Bij thuiskomst belt de leerling naar school. Na terugkeer op school neemt de leerling een ondertekend briefje van een van de ouders mee.
- Van een leerling die terugkeert na absentie, wordt verwacht dat hij/zij zich inzet om leerachterstanden zo spoedig mogelijk weg te werken. Het is de verantwoordelijkheid van de leerling om, via een klasgenoot, het opgegeven huiswerk en de gemiste lesaantekeningen over te nemen. De leerling kan de hulp inroepen van een docent wanneer hij/zij stof niet begrijpt vanwege gemiste lessen. De mentor kan hierbij een ondersteunende rol spelen. Een leerling die vanwege ziekte een proefwerk of andere toets heeft gemist, neemt de eerstvolgende les na terugkeer contact op met de docent om te vragen of, wanneer en hoe het werk ingehaald moet worden.
- Wanneer een leerling door een blessure niet kan deelnemen aan de lessen gymnastiek, wordt deze toch verwacht bij de lessen. Bij langdurige blessures worden individuele afspraken gemaakt; de leerling houdt de docent op de hoogte van de actuele situatie.
- Bij wat langere afwezigheid i.v.m. ziekte, nemen ouders contact op met de mentor. De mentor onderhoudt dan het contact met de zieke/afwezige leerling en de ouders.

VERLOF

- Verlof dient, zo mogelijk ruim van tevoren, met opgave van redenen te worden aangevraagd bij de afdelingsleider van het betreffende leerjaar. Het verplichte standaardformulier voor het aanvragen van verlof is te verkrijgen bij de conciërge of te downloaden op de website van de school.
- Voor extra vakantieverlof geldt de volgende passage uit de Leerplichtwet: 'Uitsluitend wanneer de specifieke aard van het beroep van een van de ouders met zich meebrengt dat de leerling slechts buiten de schoolvakanties met de ouders op vakantie kan gaan, kan de rector (maximaal eenmaal per jaar) vakantieverlof verlenen.' Deze bevoegdheid is op het 4e Gymnasium door de rector gedelegeerd aan de afdelingsleiders.
- Bezoeken aan een arts, tandarts, orthodontist etc. moeten zoveel mogelijk na schooltijd plaats vinden; wanneer dit niet mogelijk is, moet van tevoren een ondertekend briefje van ouders bij de conciërge worden ingeleverd ter aanvraag van verlof.
- Als om een geldige reden een proefwerk gemist moet worden, dient dit van tevoren

schriftelijk te worden gemeld bij de afdelingsleider (door de ouders) en mondeling bij de docent (door de leerling). Er wordt dan in overleg een ander moment gezocht om het proefwerk te maken.

TE LAAT

- Onze school hecht er veel waarde aan dat leerlingen op tijd in de les zijn. Alle leerlingen die te laat komen, worden geregistreerd. Na twee keer te laat komen moet een leerling zich om 8.00 uur melden. Bij veelvuldig te laat komen neemt de school passende maatregelen en worden de ouders hiervan op de hoogte gesteld. In sommige gevallen wordt ook de leerplichtambtenaar ingeschakeld.

VERWIJDERING UIT DE LES

- Een leerling die uit de les wordt gestuurd, neemt zijn of haar spullen mee en meldt zich bij de conciërge. De leerling krijgt een rode kaart die hij/zij invult. Gedurende de rest van het lesuur gaat de leerling bij de dagwacht, naast de conciërge, zitten werken en aan het einde van de les gaat hij/zij met de rode kaart terug naar de docent. De docent bespreekt het incident en verwijst zo nodig door naar de afdelingsleider. Iedere leerling krijgt de gelegenheid om zijn of haar verhaal te doen. Wanneer een leerling zich niet meldt vervalt dat recht en wordt ogenblikkelijk een strafmaatregel opgelegd.

ABSENTIEREGISTRATIE

- Dagelijks vindt absentieregistratie plaats. Bij ongeoorloofd verzuim worden de ouders op de hoogte gesteld. Bij herhaaldelijk ongeoorloofd verzuim wordt de leerplichtambtenaar ingeschakeld en volgen disciplinaire maatregelen.

4.5 HUISREGELS KLISION

Klision is een gebouw van en voor leerlingen van klas 5 en 6 én hun docenten. In jaar 5 en 6 moet je niet alleen je leerstrategie en kennis op peil brengen om te kunnen studeren, ook op je verantwoordelijkheid wordt een zwaarder beroep gedaan. Dit betekent dat er in Klision meer vrijheden zijn dan in het hoofdgebouw, maar ook dat je als leerling er veel meer zelf op let dat je anderen niet stoort met je gedrag.

GEBOUW EN RUITES

Het gebouw wordt in overleg met leerlingen van Dèmos en de afdelingsleider van de bovenbouw zo goed mogelijk schoon en gezellig gehouden. Heb je een goed idee of wil je meehelpen: meld het dan aan hen. In principe staan alle ruimtes open voor gebruik. In de kantine kun je terecht voor gezellig overleg of ontspanning. De studieruimte is er voor als je wilt leren in stilte: dit is dus géén plek voor een groepsopdracht, maar wel om nog even dat ene mondeling voor te bereiden. Als je een computer nodig hebt voor schoolwerk dan kan dat in de ICT-werkruimte naast de stille studieruimte.

KANTINE

De kantine is een plek waar het enerzijds gezellig is, anderzijds moet iedereen hier zijn draai kunnen vinden. Let er dus op dat je geen rotzooi achterlaat of op een andere manier je medeleerlingen of docenten het gevoel geeft dat je maling aan ze hebt. In de kantine is muziek naar smaak van leerlingen toegestaan. In lestijd mag de muziek niet te horen zijn in de ruimtes ernaast (dus: alleen zachtjes!). Tijdens de pauzes en na schooltijd mag het geluid wel iets harder, maar nooit zo luid dat een conversatie hierdoor lastig wordt. In beide situaties wordt er dus een zwaar beroep gedaan op een goede inschatting van diegenen die de muziek bedienen.

DÈMOS

De leden van Dèmos beheren samen de kamer van Dèmos en vervullen daarnaast nog ieder een eigen taak. Uiteraard is iedereen welkom om met ideeën te komen en mee te helpen en te organiseren.

4.6 KLACHTENPROCEDURE EN BEROEP

KLACHTENPROCEDURE

Op het 4e Gymnasium hebben we een klachtenprocedure vastgesteld; deze bestaat uit drie stappen:

1) *Vraag/klacht – tot wie kunt u zich wenden?*

In de meeste gevallen hoort uw vraag of klacht thuis bij de vakdocent of de mentor van uw kind:

a) vakdocent – alle vragen die over één vak gaan, over de methode of het lesmateriaal, behoren gesteld te worden aan de vakdocent. Deze zal, eventueel na consultatie van zijn of haar sectiegenoten, de vraag zo goed mogelijk proberen te beantwoorden. Als u meent dat de beoordeling van een toets of een rapportcijfer onjuist is, kunt u contact opnemen met de betreffende docent. Zowel een leerling als een ouder hebben het recht om achteraf een gemaakte toets in te zien. Soms mag de leerling het werk mee naar huis nemen – dit is onder meer afhankelijk van het soort toets. In andere gevallen kan het werk op school worden ingezien. Wanneer de vragen niet naar tevredenheid zijn beantwoord, kunt u de mentor van uw kind verzoeken om te bemiddelen.

b) mentor – algemenere vragen over de situatie in de klas, over activiteiten of over andere schoolzaken, kunt u stellen aan de mentor van uw kind. Ook deze zal, eventueel na consultatie van de betreffende afdelingsleider, uw vraag zo goed mogelijk proberen te beantwoorden. In sommige gevallen zal de mentor u dadelijk doorverwijzen naar een van de afdelingsleiders.

c) vertrouwenspersoon – in sommige uitzonderlijke gevallen ligt een kwestie te gevoelig om deze te bespreken met de docent of mentor van uw kind. Bijvoorbeeld als het gaat om seksuele intimidatie of andere vertrouwenszaken. In dat geval kunt u ook (dadelijk) contact opnemen met de afdelingsleider van uw kind of met de rector. Wilt u wél uw verhaal kwijt, maar juist liever níet bij iemand van de schoolorganisatie, dan zijn er onafhankelijke vertrouwenspersonen binnen het 4e Gymnasium waarmee u een afspraak kunt maken. Deze kunnen klachten binnen school bespreken of u doorverwijzen naar instanties buiten school.

2) Geschil: het 'hogerop' zoeken

De gulden regel luidt dat een klacht altijd eerst besproken dient te worden met degene die het aangaat. Een klacht over het onderwijsniveau van een les, over de becijfering van een toets of over de behandeling van het huiswerk hoort in eerste instantie thuis bij de docent die verantwoordelijk is voor het onderwijs in het betreffende vak. Pas wanneer dat contact niet naar wens mocht zijn verlopen, de zaak niet naar behoren is afgehandeld, de klachten zich herhalen of u geen gehoor hebt gekregen, kan worden besloten het 'hogerop' te zoeken.

Van een geschil is sprake wanneer een klacht niet naar bevrediging is afgehandeld door de docent of de mentor. Een geschil kan schriftelijk (via e-mail) en binnen twee weken na kennisgeving door de docent/mentor worden voorgelegd aan de afdelingsleider (AL) van uw kind. De afdelingsleider zal vervolgens alle partijen – zowel u als de betreffende docent/mentor – horen en vervolgens tot een uitspraak komen.

3) Beroep: het 'hoogste' niveau

In zwaarwegende gevallen kan tegen de uitspraak van de afdelingsleider beroep worden aangetekend bij de rector. Van een beroep is sprake als het geschil naar uw mening niet op een juiste wijze is afgehandeld door de afdelingsleider. Ook dit beroep dient schriftelijk en binnen twee weken te worden ingediend. De rector zal eveneens alle partijen horen en vervolgens trachten om het geschil te beslechten. De uitspraak van de rector is bindend.

HOE STELT U EEN VRAAG OF DIENT U EEN KLACHT IN?

De meest gebruikelijke wijze voor het leggen van contact met een medewerker van het 4e Gymnasium is via de e-mail. Houd u er rekening mee dat mailverkeer vooral geschikt is voor het doen van korte, zakelijke mededelingen en niet voor emotionele verhandelingen: probeer daarom de klacht kort en bondig samen te vatten.

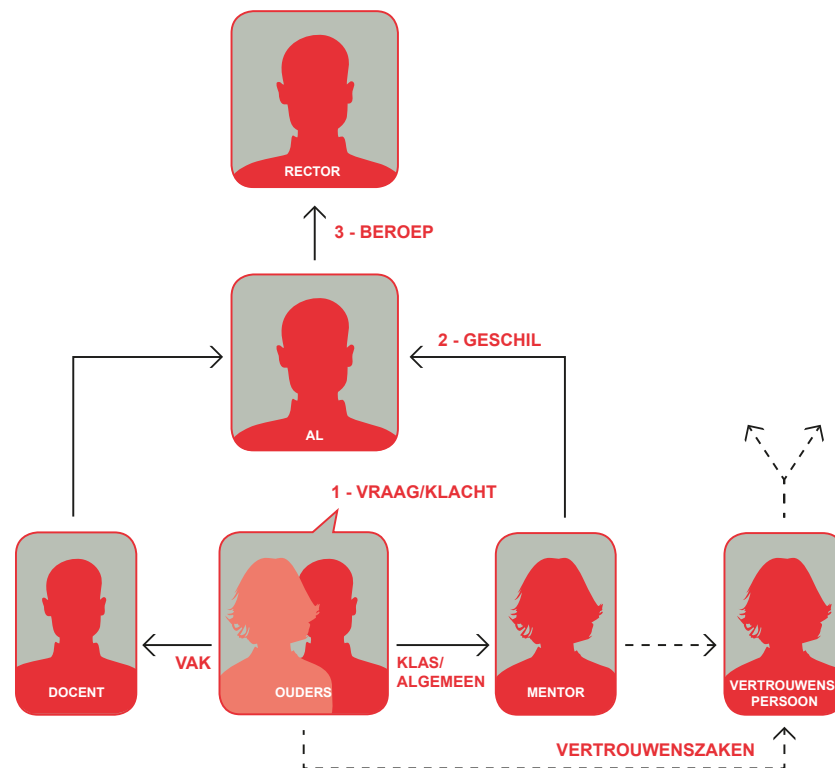

In sommige gevallen leent de e-mail zich minder goed voor het indienen van een klacht. U kunt in zo'n geval ook (via de e-mail of telefonisch via school) verzoeken om een persoonlijk gesprek, waarbij u kort aankondigt wat het gespreksonderwerp zal zijn.

DE BEHANDELING VAN UW VRAAG OF KLACHT: WAAROP HEEFT U RECHT?

Iedere ouder heeft recht op een serieuze behandeling van zijn of haar klacht. U heeft recht op een correcte benadering, op een vertegenwoordiger van de school waar u uw verhaal kunt doen, die naar u luistert en die zich opecht in uw situatie verdiept.

KLACHTENPROCEDURE HET 4E GYMNASIUM

1. VRAAG/KLACHT: vragen die over één vak gaan, over de methode of het lesmateriaal kunnen worden voorgelegd aan de **vakdocent**.

Algemener vragen over de situatie in de klas, over activiteiten of over andere schoolzaken aan de **mentor**.

In geval van strikt vertrouwelijke informatie, kan worden overwogen om een kwestie voor te leggen aan een van de **vertrouwenspersonen**.

2. GESCHIL: een klacht dient eerst besproken te worden met degene die het betreft. Als een klacht niet naar bevrediging is afgehandeld, kan deze daarna worden voorgelegd aan de **afdelingsleider (AL)**.

3. BEROEP: tegen de uitspraak van de afdelingsleider kan beroep worden aangetekend bij de **rector**.

EXAMENCOMMISSIE EN GESCHILLENCOMMISSIE

Een aparte status hebben klachten die samenhangen met of voortvloeien uit het eindexamen op het 4e Gymnasium: zowel het schoolexamen (tentamens en het Programma van Toetsing en Afsluiting) als het centraal examen. Deze zaken worden niet behartigd door individuele docenten of mentoren, maar door de Examencommissie. Vragen over de gang van zaken, klachten en bezwaren over het examen, kunnen worden ingediend bij de Geschillencommissie van de Examencommissie, bestaande uit de afdelingsleider bovenbouw (voorzitter) en een tweetal docenten. Deze behandelt de zaak als spreekbuis van de Examencommissie en formuleert een antwoord conform het staande beleid. Tegen een uitspraak of het standpunt van de Geschillencommissie kan schriftelijk en binnen twee weken beroep worden aangetekend bij de rector. Diens uitspraak is bindend.

BEROEP TEGEN SCHOOLBELEID

Tegen algemeen schoolbeleid of tegen een besluit van de rector kan extern beroep worden aangetekend bij het Bevoegd Gezag: het bestuur van Esprit scholen. Het bestuur beschikt over een eigen klachtenregeling. Hangende de uitspraak van het Bevoegd Gezag blijft het beleid of het besluit van kracht.

LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE

Veruit de meeste klachten ten aanzien van de dagelijkse gang van zaken op school zullen in onderling overleg tussen ouders, leerling, personeel en schoolleiding op een juiste wijze kunnen worden afgehandeld. Indien dat echter, gelet op de aard van de klacht, niet mogelijk is en als contact met het Bevoegd Gezag evenmin tot een oplossing heeft geleid, kan een beroep worden gedaan op de landelijke klachtenregeling. Het 4e Gymnasium is aangesloten bij de Stichting Onderwijsgeschillen. Nadat de interne klachtenprocedure (zoals hierboven beschreven) is doorlopen, vindt het contact plaats via de interne vertrouwenspersoon die de klager indien noodzakelijk doorverwijst naar de externe vertrouwenspersoon. Met deze vertrouwenspersonen kan de klager de stappen bespreken die het beste passen bij zijn of haar klacht.

III HET ONDERWIJS

5

ONDERWIJSPROGRAMMA

5.1 ONDERWIJSAANBOD

Het 4e Gymnasium hecht veel waarde aan een brede opleiding, zodat leerlingen in de loop van hun schoolcarrière een richting kunnen kiezen die past bij hun talent en interesse. Bovenop het standaard vakkenpakket, zoals dat op de meeste gymnasia wordt aangeboden, heeft het 4e Gymnasium vanaf de eerste klas een aantal bijzondere vakken op het rooster staan zoals film, sterrenkunde, filosofie en drama. Daarnaast is er de mogelijkheid van een apart traject met extra aandacht voor het Engels, de Fast Lane English-klas.

FILM

Met ingang van het schooljaar 2012-2013 is film een speerpunt geworden binnen de school. Het is niet alleen een zelfstandig schoolvak geworden, ook in de meerdaagse projecten speelt film een grote rol (zie par. 5.3). Voor elk leerjaar is een filmproject ontwikkeld in samenwerking met diverse andere vakken zoals economie en natuurkunde en instellingen als Idfa, Ketelhuis en Eye. Aan het einde van het schooljaar wordt een jaarlijkse 4e Gymnasium Avond van de Film gehouden, waar producties van het afgelopen schooljaar in competitie worden vertoond in een grote zaal. Om de verbeteringen met betrekking tot het speerpunt film in te voeren, te ondersteunen en te borgen is met ingang van 2012 een filmcoördinator benoemd.

Bij het vak film krijgen alle leerlingen in klas 1 t/m 3 les in theorie (geschiedenis en analyse) en praktisch van de film (scenario, regie, camera, montage, spel). Vanaf klas 4 is film een keuzevak waar dieper op de stof wordt ingegaan en leerlingen steeds zelfstandiger met het medium leren omgaan. In de komende jaren wordt film uitgebreid tot de leerjaren 5 en 6 waarbij het vak zich ontwikkelt tot eindexamenvak.

STERRENKUNDE

Sterrenkunde staat op het rooster voor alle leerlingen in zowel de eerste als de vijfde klas. In de eerste klas komen echte sterrenkundige onderwerpen aan de orde zoals sterrenbeelden, zon en planeten, bewegingen aan de hemel, telescopen, levensloop van sterren en sterrenstelsels. De lessen sluiten aan bij natuur-/scheikunde (licht, materie, werken met formules) en aardrijkskunde (het ontstaan van seizoenen en getijden). Net als bij andere exacte vakken wordt ook bij sterrenkunde veel tijd besteed aan experimenteren en het doen van waarnemingen; bijvoorbeeld met de schooltelescoop. In de vijfde klas wordt gekeken naar meer fundamentele vragen: is het heelal begrensd? Zo ja, wat is er daarbuiten? Hoe is het heelal ontstaan? Wat was er daarvoor? Vragen met een filosofische inslag die steeds bekeken worden met een

natuurwetenschappelijke bril: hoe zijn astronomen gekomen tot de huidige inzichten? Sterrenkunde speelt ook een rol in de andere klassen, onder meer tijdens projecten en bij waarneemavonden.

FILOSOFIE

Op het 4e Gymnasium staat filosofie vanaf de eerste tot en met de derde klas op het reguliere rooster. Daarna is het een keuzevak tot en met het eindexamen. In klas vier krijgen alle leerlingen ook wetenschapsfilosofie als onderdeel van ANW.

In de eerste klas richten de lessen zich met name op filosofische vaardigheden, die ook bij andere vakken van pas komen. Het begint met het stellen van filosofische vragen, argumenteren, vooronderstellingenonderzoek, lezen, ideeën verwoorden en analyseren en het formuleren van antwoorden op vragen en het schrijven van essays. In de tweede klas worden thema's behandeld aan de hand waarvan de leerlingen zelf kunnen denken en filosofieën kunnen ontwikkelen. In de derde klas is er met twee lessen per week meer tijd om aan filosofische vaardigheden, thema's en grote denkers te werken. De politieke systemen worden behandeld met politieke en sociale filosofie. Spreekvaardigheden en argumentatie doen we door te debatteren en een retorische oefening te houden.

Leerlingen kunnen filosofie ook als eindexamenvak kiezen. Dan gaan we socratische gesprekken voeren en komen grote thema's als ethiek, filosofische antropologie, logica, kennistheorie en esthetica aan bod.

DRAMA

Het 4e Gymnasium heeft in de onderbouw drama als vast onderdeel in het lesrooster opgenomen. In de bovenbouw kan het als eindexamenvak gekozen worden. Drama, Grieks voor handeling, staat in het teken van actie, reactie en interactie. Tijdens de les staat de techniek van het toneelspelen centraal. Het lokaal wordt daarbij een soort laboratorium waar "proeven" worden gedaan: wat gebeurt er als ik deze tekst op die manier zeg en er zo bij handel; hoe reageert de ander dan? Leerlingen kunnen in dit laboratorium experimenteren met taal, emotie en literatuur.

De ervaring wijst uit dat leerlingen het al na korte tijd aandurven om verschillende aspecten van hun persoonlijkheid te belichten, zekerheden los te laten en onzekerheden te laten zien: een lastig en leuk vak, waarin leerlingen een ander spelen en zo "waarachtig" zichzelf durven te zijn.

FAST LANE ENGLISH

Sinds 2007 heeft het 4e Gymnasium een apart Fast Lane English-traject, waarin extra aandacht wordt gegeven aan taal en cultuur van Engeland en Amerika om leerlingen voor te bereiden op een eventuele internationale vervolgopleiding of carrière. Ieder jaar wordt een van de eerste klassen ingericht als Fast Lane English-klas: met vijf uur Engels per week, deels gedoceerd door native speakers, regelmatig Engelstalige themamiddagen en Engelandreis. Tijdens de Fast Lane English lessen wordt slechts Engels gesproken.

De Fast Lane English-klas van het 4e Gymnasium leidt op voor een van de hoogste taalcertificaten van de universiteit van Cambridge: vanaf de tweede klas leggen de leerlingen jaarlijks Cambridge examens af. De eerste jaren in de vorm van proef-examens op school; in de vijfde klas bij een officieel testinstituut voor het Certificate in Advanced English (CAE) of het Certificate of Proficiency in English (CPE). Voor deelname aan de Fast Lane English-klas wordt een jaarlijkse extra bijdrage gevraagd. Zie voor de aangepaste lessentabel van Fast Lane English par. 5.2. Meer over het Fast Lane English-traject en over de inschrijving voor deze klas, is te lezen in de folder op de schoolwebsite.

SAMENWERKING TUSSEN DE VAKKEN

Op het 4e Gymnasium werken vakken samen om leerlingen over de grenzen van hun eigen belevingswereld heen te laten kijken. In het reguliere onderwijsprogramma bestaat hechte samenwerking tussen de klassieke talen, geschiedenis, filosofie en beeldende vorming: bijvoorbeeld bij het overbrengen van de klassieke mythologie of kennis van de niet-westerse wereld. Ook de bètavakken natuurkunde, scheikunde, sterrenkunde en biologie werken intensief samen, soms aangevuld met filosofie. De moderne vreemde talen (Frans, Engels en Duits), geschiedenis en economie werken samen op het terrein van de geschiedenis en literatuur van de Eerste Wereldoorlog en, samen met het vak Nederlands, bij het onderwijs in diverse historische letterkundige en cultuurstromingen.

Tijdens de drie meerdaagse projecten vervallen de reguliere lessen en werken de leerlingen onder begeleiding van docenten aan een grotere opdracht, waarbij de inhoud van verschillende vakken wordt gecombineerd.

LENGTE VAN HET LESUUR

Het lesrooster is gebaseerd op lesuren van 45 minuten. Maar omdat de meeste vakken worden aangeboden in blokken, ontstaat voor de leerlingen een rooster waarin kortere leseenheden van 45 minuten en langere leseenheden van 90 minuten elkaar afwisselen. Gemiddeld heeft een klas geen zeven of acht, maar slechts vier of vijf vakken op een dag, waardoor meer verbreding en verdieping van de lesstof mogelijk is. Bij rapportvergaderingen of op een Open Dag wordt er gewerkt met een verkort rooster. Dan vervallen niet de laatste lessen, maar leveren alle lessen een kwartier in, zodat de lesdag eindigt om 13.00 uur. Zie hoofdstuk 13 voor de tijden van de lesuren.

OPBOUW IN DRIE FASES

De schoolcarrière op het 4e Gymnasium is opgedeeld in drie fases: onderbouw (klas 1 en 2), middenbouw (klas 3 en 4) en bovenbouw (klas 5 en 6). Dit betekent onder andere dat de klassensamenstelling na het tweede leerjaar wordt losgelaten om nieuwe klassen te formeren. Ook de FLE-klas blijft niet meer als klas bestaan. FLE wordt een cluster in de derde klas.

Tegelijkertijd is het systeem van mentoraten gekoppeld aan leerjaren binnen een bouw. Dat houdt in dat in principe een mentor van de eerste klas meegaat naar de tweede klas. De mentor gaat het jaar daarop weer terug naar de eerste klas. Ditzelfde gebeurt in klas 3/4 en 5/6. In principe heeft een leerling dus twee jaar achtereen dezelfde mentor.

Door klas 3 en 4 bij elkaar te houden is de overgang van onderbouw naar bovenbouw meer geleidelijk. In klas 3 maken de leerlingen een keuze voor één van de vier profielen: er zijn twee maatschappijprofielen, Economie & Maatschappij (EM) en Cultuur & Maatschappij (CM), en twee natuurprofielen, Natuur & Gezondheid (NG) en Natuur & Techniek (NT). Profielkeuze en het gevolg van de profielkeuze vinden zo plaats in dezelfde klas en onder begeleiding van dezelfde mentor.

In klas 5 wordt zoveel mogelijk gestreefd naar eenheid van team en examenprogramma. Dat betekent dat docenten zoveel mogelijk hun klas van 5 naar 6 meenemen. Ook het mentoraat van klas 5 en 6 is gekoppeld.

5.2 LESSENTABEL

ONDERBOUW: KLAS 1 T/M 3

Vak/lessuren	Onderbouw			Onderbouw Fast Lane English		
	1e klas	2e klas	3e klas	1e klas	2e klas	3e klas
Nederlands	3,5	3	3	3,5	3	3
Klassieke Talen	4	-	-	4	-	-
Grieks	-	3	3	-	3	3
Latijn	-	3	3	-	3	3
Frans	3	2	2	3	2	2
Engels	3	2	2	5 (3)	5 (2)	5 (2)
Duits	-	3	2	-	3	2
Geschiedenis	2	2	2	2	2	2
Aardrijkskunde	2	2	2	2	2	2
Economie	-	-	2	-	-	2
Filosofie	1	0,5	2	- (1)	- (0,5)	- (2)
Wiskunde	3,5	3	3	3,5	3	3
Sterrenkunde	2	-	-	2	-	-
Natuurkunde	-	2	2	-	2	2
Scheikunde	-	2	2	-	2	2
Biologie	2	3	-	2	3	-
Beeldende Vorming	2	1	1	2	- (1)	- (1)
Film	2	2	1	2	1 (2)	1
Muziek	1	1	-	2 (1)	1	
Drama	1	1	1	- (1)	- (1)	1
Lichamelijke Opvoeding	3	2	2	2 (3)	2	2
Mentorles	1	1	1	1	1	1
Plusles	1	1		1	1	
Totaal	37	37,5	36	37	37	36

OPMERKINGEN BIJ DE TABEL:

- aantallen zijn uitgedrukt in lessuren van 45 minuten.
- Sommige vakken worden maar in één semester aangeboden, of in het ene semester meer dan in het andere, waardoor op jaarbasis soms een gemiddelde van 0,5 of 3,5 ontstaat.

- Klassieke talen en klassieke cultuur: in de eerste klas wordt een geïntegreerd programma van klassieke cultuur, Grieks en Latijn aangeboden. Vanaf de tweede klas staan beide klassieke talen apart op het rooster.
- Mentorles: in de eerste klas worden mentorlessen gegeven in halve groepen. Zie par. 8.1.
- Plusles: pluslessen zijn bestemd voor vak- of studiehulp. Zie par. 8.2.
- De verschillen met de reguliere lessentabel zijn in de Fast Lane English tabel gemarkeerd; het aantal lessen in de reguliere lessentabel staat tussen haakjes.

Aan het einde van klas 3 maken leerlingen een keuze uit een van de vier profielen: dit zijn samenhangende vakkenpakketten, waarbinnen soms nog keuzemogelijkheden bestaan. Daarnaast volgt iedere leerling een aantal gemeenschappelijke vakken. Tot slot kiest iedere leerling nog één of twee extra examenvakken.

BOVENBOUW: KLAS 4 T/M 6

Vak/lessen		4e klas	5e klas	6e klas
Gemeenschappelijk deel				
	Nederlands	3	3	2,5
	Grieks of Latijn	4	4,5	4,5
	Engels ¹	2	3	2
	Frans	2		
	Duits	2		
	Geschiedenis & Maatschappijleer	3		
	Algemene Natuurwetenschappen: Filosofie; Biologie; Sterrenkunde	1,5	1	
	Lichamelijke Opvoeding	2	2	1
Profieldeel Cultuur & Maatschappij				
	Geschiedenis ²		4	3
	Aardrijkskunde	2	3	3,5
2 van deze	Grieks of Latijn (tweede klassieke taal) ³	4	4,5	4,5
	Frans ²		3	3
	Duits ²		3	3
	Filosofie	2	3	3
	Kunstvak	2	3	3
1 van deze	Wiskunde C	2	2	2,5
	Wiskunde A	3	3	3,5

Vak/lessen		4e klas	5e klas	6e klas
Profieldeel Economie & Maatschappij				
	Geschiedenis ²		4	3
	Economie	3	4	2,5
1 van deze	Frans ²		3	3
	Duits ²		3	3
	Aardrijkskunde	2	3	2,5
1 van deze	Wiskunde A	3	3	3,5
	Wiskunde B	3	4	3,5
Profieldeel Natuur & Gezondheid				
	Scheikunde	2	3	3
	Biologie	2	3,5	3,5
1 van deze	Aardrijkskunde	2	3	2,5
	Natuurkunde	2	3,5	3,5
1 van deze	Wiskunde B	3	4	3,5
	Wiskunde A	3	3	3,5
Profieldeel Natuur & Techniek				
	Scheikunde	2	3	3
	Natuurkunde	2	3,5	3,5
	Wiskunde B	3	4	3,5
	Wiskunde D	1	4	3

Opmerkingen bij de tabel:

- 1 Leerlingen uit het Fast Lane English-traject volgen in zowel de vierde als de vijfde klas 4 uur Engels. Dit vak wordt beschouwd als keuzevak en niet als keuze-examenvak. Aan het einde van de vijfde klas sluit het Fast Lane English-traject af met het Cambridge examen (zie par. 5.1). De leerlingen doen daarnaast ook gewoon mee met het reguliere eindexamen Engels in de zesde klas.
- 2 Geschiedenis, Frans en Duits hebben binnen de profielen in de vierde klas geen of minder uren, omdat deze vakken ook in het Gemeenschappelijk deel zitten.
- 3 In het profiel Cultuur & Maatschappij is in de vierde klas de tweede klassieke taal verplicht.

UITLEG BIJ DE VAKKEN:

Grieks/Latijn: iedere leerling kiest tenminste één klassieke taal. Het kiezen van beide klassieke talen wordt gestimuleerd. Het vak KCV (klassieke culturele vorming) is in de klassieke talen verwerkt.

Lichamelijke Opvoeding: dit is het enige vak dat weliswaar tot en met de zesde klas wordt gegeven, maar waarin de leerlingen geen examen doen. In plaats daarvan moet bij LO aan het handelingsdeel worden voldaan.

Geschiedenis & Maatschappijleer: in de vierde klas worden geschiedenis en maatschappijleer als één geïntegreerd vak gegeven; vanaf de vijfde klas wordt geschiedenis zelfstandig aangeboden.

Algemene Natuurwetenschappen: bij dit vak werken de secties filosofie, biologie (klas 4) en sterrenkunde (klas 5) samen; aan de orde komen verschillende natuurwetenschappelijke thema's die goed aansluiten bij het profiel van het 4e Gymnasium.

Kunstvak: het 4e Gymnasium biedt in de bovenbouw minimaal de beeldende variant van het kunstvak (met deels een audiovisuele invulling) en de dramavariant. In de toekomst wordt de beeldende variant volledig ingevuld met film. Voor individuele leerlingen die een variant willen volgen die wij niet aanbieden, wordt getracht een regeling te treffen met een van de scholen uit ons samenwerkingsverband (het Cartesius Lyceum of een van de andere gymnasia).

Wiskunde: de Tweede Fase telt vier soorten wiskunde, waarin deels verschillende onderwerpen worden behandeld. De vier soorten hebben een oplopende moeilijkheidsgraad (met de onlogische volgorde C – A – B – D). Wiskunde C is het minimumniveau binnen het profiel C&M, wiskunde A binnen E&M en N&G en wiskunde B binnen N&T. Een leerling mag wiskunde C door wiskunde A vervangen; of wiskunde A door wiskunde B. Wiskunde D tenslotte wordt alleen binnen het profiel N&T vast aangeboden. Dit is (naast LO) het enige vak dat tot en met de zesde klas wordt gegeven, maar waarin de leerlingen geen centraal examen (CE) doen: wiskunde D sluit af met een schoolexamen.

Overig: in de Tweede Fase is er naast de reguliere vakken ook aandacht voor diverse stages en het profielwerkstuk.

5.3 PROJECTEN

Driemaal per jaar bundelt een aantal vakken kennis en krachten in één project, dat voorbereid wordt tijdens de reguliere lessen en dat wordt afgesloten met een aantal projectdagen. Dit vakoverstijgende projectonderwijs beoogt de bevordering van samen-

werken en organiseren: al doende maken de leerlingen gezamenlijk een product. Ook allerlei activiteiten die verband houden met de school(cultuur), zoals het beschilderen van de eigen lokalen of het maken van een schoolkrant, vinden hun plaats tijdens deze projecten.

De projecten combineren het cognitieve, waarbij de leerlingen kennis wordt overgedragen, met het sociale, waarbij het samenwerken centraal staat, en het praktische, waarbij leerlingen werken aan bijvoorbeeld een presentatie, een werkstuk, een poster, een voorstelling etc.

Daarnaast speelt film, het speerpunt van het 4e Gymnasium, een belangrijke rol. Voor elke jaarlaag wordt er één project georganiseerd dat gerelateerd is aan film.

Het laatste project van het jaar betreft het klassentoernooi. Alle klassen strijden tegen elkaar in diverse takken van sport en kunst. Het project sluit af met een feest waarop de winnende klas bekend wordt gemaakt en de Grote Rode 4 wordt uitgereikt aan de klas die de meeste punten heeft behaald. Daarnaast wordt de Kleine Rode 4 uitgereikt aan de klas die een korte film heeft gemaakt die het beste past bij het thema van het klassentoernooi.

5.4 PROFIELWERKSTUKKEN

Een profielwerkstuk is een meesterproef waarbij een leerling alleen of in een tweetal een groot onderzoek zelfstandig verzint, opzet, uitvoert en presenteert. In klas 5, in het voorjaar, start het proces met een ontbijt van leerlingen en begeleiders. Precies een jaar later presenteren de leerlingen uit klas 6 hun eindproduct aan ouders, begeleiders en de nieuwe lichter vijfdeklassers tijdens de profielwerkstukavond. De beste profielwerkstukken worden op deze avond plenair gepresenteerd, waarna een kundige jury de prijswinnaar bekend maakt. Alle andere profielwerkstukken worden in kleinere groepjes gepresenteerd aan familie, vrienden en belangstellenden.

In de tussenliggende tijd worden de leerlingen begeleid in gesprekken en via de algemene profielwerkstukwebsite. Hier houden leerlingen een logboek bij van hun activiteiten, leveren ze werk in, vinden ze relevante deadlines en informatie hoe ze aanvragen kunnen doen bij het profielwerkstukfonds. Bij dit fonds kunnen leerlingen een aanvraag doen voor financiële steun van hun onderzoek. Natuurlijk met het doel om een zo goed mogelijk eindproduct af te leveren.

5.5 STAGES

MAATSCHAPPELIJKE STAGE

Leren om anderen te helpen is een belangrijk onderdeel van de ontwikkeling. Daarom vormt op het 4e Gymnasium de maatschappelijke stage nog steeds een verplicht onderdeel van de middelbare schooltijd. De stage is opgesplitst in een deel binnen

school (schoolstage) en een deel buiten school (maatschappelijke stage). De stage buiten school omvat 20 uren en vindt in zijn geheel plaats in klas 4. Er zijn twee dagen voor deze stage gereserveerd, 15 januari en 16 januari 2015. Leerlingen mogen zelf kiezen waar zij willen helpen. Veel niet-commerciële instellingen in Amsterdam werken al jaren graag samen met leerlingen van het 4e.

SCHOOLSTAGE

Op het 4e Gymnasium vervullen bovenbouwleerlingen een schoolstage. Doel van de schoolstage is om leerlingen hun talenten te laten ontdekken en verder te laten ontwikkelen; niet alleen op het terrein van de schoolvakken, maar ook in bredere zin. Dat kan zijn als juniorbegeleider of medeorganisator van een toernooi, project of feest; maar ook als deelnemer aan een van de culturele avonden – op het podium of achter de schermen; als lid van de kantinecommissie of als docent van steunles aan eerste- of tweedeklassers. Veel is mogelijk, ook het bedenken van een nieuw schoolstageproject.

BEROEP ORIËNTERENDE STAGE

Leerlingen uit klas 6 krijgen van school drie dagen de tijd om zich te oriënteren op een bepaald beroep binnen de richting van een mogelijke vervolgstudie. Tijdens de stage loopt de leerling mee met een begeleider die op HBO of universitair niveau functioneert. Het is de bedoeling dat de leerlingen een goed beeld krijgen van wat je onder andere zou kunnen gaan doen met een bepaalde studierichting.

6

TOETSING EN RAPPORTAGE

6.1 TOETSING

TOETSWEEK EN PROEFWERKROOSTER

Per schooljaar ontvangen de leerlingen drie rapporten over ongeveer gelijke periodes. Aan het eind van het schooljaar is er een proefwerkweek. Per vak worden, door het jaar heen, maximaal vier proefwerken gegeven. Voor de eersteklassers zijn er tot de herfstvakantie geen proefwerken. Voor de jaarlaag 5 en 6 zijn er gedurende het jaar respectievelijk drie en twee tentamenweken. Het jaaroverzicht van alle toetsen en tentamens wordt gepubliceerd in het toetsrooster (te vinden op de leerlingensite). Verder worden de toetsen iedere vrijdag voor de daarop volgende week gepubliceerd op infoweb (o.a. bereikbaar via de website). Alle klassen uit een jaarlaag hebben op eenzelfde moment in de week een bepaalde toets, waarbij de oorspronkelijke les van dat moment komt te vervallen. Behalve tijdens proefwerken, kan huiswerk schriftelijk of mondeling worden overheard.

TENTAMENS

Naast proefwerken krijgen de leerlingen vanaf de vierde klas ook toetsen die meetellen voor het schoolexamen. Deze toetsen, tentamens genoemd, staan omschreven en gepland in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) dat de leerlingen aan het begin van het jaar digitaal krijgen uitgereikt. In het bijbehorende reglement worden de regelingen ten aanzien van tentamens en herkansingen nader toegelicht. Het Examenreglement is verkrijgbaar bij de decaan.

6.2 RAPPORTAGE

RAPPORTEN

Per schooljaar ontvangen de leerlingen drie rapporten, verdeeld over drie, ongeveer gelijke periodes. De eerste klas krijgt na een aantal weken extra een geschreven rapport waarop de mentor de eerste bevindingen en de resultaten per vak noteert. Op de eerste twee rapporten worden cijfers met één decimaal weergegeven; op het eindrapport staan alleen hele cijfers.

In alle jaarlagen wordt gewerkt met een voortschrijdend gemiddelde: een cijferopbouw waarbij alle cijfers die gehaald worden meetellen en er dus steeds meer cijfers meetellen om tot dit gemiddelde te komen.

OVERGANGSNORMEN

Op de overgangsvergadering, gevormd door alle docenten die aan de leerling lesgeven, wordt aan de hand van het eindrapport beslist over het al dan niet bevorderen

van een leerling. Een rapport zonder onvoldoendes leidt tot directe bevordering. Als er wel onvoldoendes op het rapport staan, óf als veel gegevens ontbreken en er geen representatief cijferbeeld bestaat, kan besloten worden tot bevorderen, tot bevorderen met een of twee taken of tot afwijzen. Dit is mede afhankelijk van:

- het aantal onvoldoendes
- de waarde van de onvoldoendes (het aantal tekortpunten)
- de compensatie veroorzaakt door (de hoogte van) voldoende voor andere meeruursvakken (het aantal pluspunten)

De volgende begrippen zijn daarbij van belang:

- meeruursvakken (MUV's) = vakken die in het betreffende jaar minimaal 2 lesuren per week op jaarbasis worden aangeboden
- minwaarde = aantal onvoldoendes + aantal tekortpunten
- pluswaarde = aantal pluspunten in meeruursvakken

Minwaarde	
cijfers	MW
5	2
4	3
5 5	4
3	4
4 5	5
5 5 5	6
4 4	6
3 5	6
4 5 5	7
5 5 5 5	8

Pluswaarde	
cijfer	PW
7	1
8	2
9	3
10	4

Voor bevordering gelden de volgende richtlijnen:

- minwaarde ≤ 4 : bevorderd (evt. met vriendschappelijke taken)
- minwaarde ≥ 8 : afgewezen
- minwaarde 5, 6 of 7: bespreekzone met keuze uit: B, T, TT of A

Binnen de bespreekzone gelden de volgende richtlijnen, waarbij Plus- en Minwaarde tegen elkaar worden afgezet:

klas 1 t/m 4 Pluswaarde MUV's						
Minwaarde		≤ 3	4	5	6	≥ 7
	5	A	TT	T	B	B
	6	A	A	TT	T	B
	7	A	A	A	TT	T

klas 5 Pluswaarde MUV's						
Minwaarde		≤ 2	3	4	5	≥ 6
	5	A	TT	T	B	B
	6	A	A	TT	T	B
	7	A	A	A	TT	T

Verklaring van de letters:

B=bevorderen   A=afwijzen

T=taak   TT=twee taken

Voor de bovenbouw gelden de volgende extra normen:

- klas 4: maximaal één onvoldoende voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde (N.B. bij het cijfer 4 voor één van de kernvakken NE, EN of WI wordt voor het betreffende vak een taak opgelegd);
- klas 5: maximaal één onvoldoende, niet lager dan een 5, voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde (N.B. het cijfer 4 voor maximaal één van de kernvakken NE, EN of WI wordt beschouwd als "bespreekzone met als richtlijn Afwijzen"; voor een diepere onvoldoende of een cijferbeeld met méér onvoldoendes geldt de norm "Afwijzen");
- klas 5: een leerling met een cijferbeeld op het rapport in klas 5 dat in klas 6 zou leiden tot een diploma, wordt in alle gevallen (eventueel met taken) bevorderd;
- klas 5: leerlingen kunnen alleen worden bevorderd naar klas 6 als zij een cijfer 6 of hoger hebben gehaald voor de rekentoets.

Overige opmerkingen:

- Bij het vaststellen van de pluswaarde wordt onderscheid gemaakt tussen meeruursvakken (MUV's) en overige vakken.
- Bij het vaststellen van de minwaarde (onvoldoendes) tellen alle vakken in principe even zwaar mee. De volgende combinaties vormen hierop een uitzondering:
  - o klas 1: filosofie, muziek en drama (weging 1:1:1)
  - o klas 2: filosofie en beeldende vorming (weging 1:1)
  - o klas 2: muziek en drama (weging 1:1)
  - o klas 2 (Fast Lane English-klas): film en muziek (weging 1:1)
  - o klas 3: beeldende vorming, film en drama (weging 1:1:1)
  - o klas 3 (Fast Lane English-klas): film en drama (weging 1:1)

- o klas 4 en 5: algemene natuurwetenschappen (ANW) en maatschappijleer et gemiddelde cijfer van de vakken ANW en maatschappijleer wordt na de vierde klas als één cijfer geteld, met dien verstande dat geen van beide cijfers onder de 4 mag zijn in geval van bevordering naar de volgende klas. In de vijfde klas wordt dit cijfer herberekend en telt dan wederom mee, met dezelfde clausule dat geen van beide cijfers onder de 4 mag zijn.
- o klas 5 (kunstvak): voor de bevordering van klas 5 naar klas 6 telt het gemiddelde cijfer van het theoretische vak (Kunst Algemeen) en het praktische vak (Kunst beeldend/film of drama).
- Een leerling moet aan het einde van de vijfde klas voldaan hebben aan het handlingsdeel LO.

TAKEN EN HEREXAMENS

Het opleggen van een taak heeft tot doel een leerling in de gelegenheid te stellen lacunes in de stof weg te werken en beter voorbereid het volgende schooljaar te beginnen. Een leerling met een taak komt aan het einde van het schooljaar, dus nog vóór de zomervakantie, op school aan het betreffende vak werken. Nog voor de rapportuitreiking wordt de taak afgerond. (NB: op verzoek van de rapportvergadering en in het belang van de leerling, kan de taak eventueel worden omgezet in een “zomertaak” waarbij de leerling langer de tijd heeft om de taak af te ronden.) De taak sluit bij voorkeur af met een toets. Na de zomer volgt een leerling met een taak bij voorkeur plusles of individuele steunles in het betreffende vak.

Een leerling die een taak niet naar behoren afrondt, kan in het nieuwe schooljaar niet deelnemen aan het reguliere onderwijs. In plaats daarvan gaat hij of zij alsnog de taak afronden. Wanneer de taak daarna opnieuw niet in orde wordt bevonden, telt het onvoldoende cijfer dat voor de toets wordt gehaald mee als een proefwerkcijfer voor het eerste rapport. Bij niet inleveren van de taak is dat het cijfer 1.

Voor taken gelden de volgende richtlijnen:

- Opgelegde taken hebben bij voorkeur betrekking op vakken die de leerling ook in de volgende klas houdt.
- Een cijfer 3 voor een meeruursvak dat de leerling het volgende jaar houdt, leidt bij bevordering altijd tot het opleggen van een taak voor dat vak.
- Een cijfer 4 voor één van de kernvakken NE, EN of WI leidt bij bevordering naar de 5e klas altijd tot het opleggen van een taak voor dat vak.
- Een leerling met een onvoldoende voor klassieke talen in klas 1 is altijd een bespreekgeval, waarbij de mogelijkheid van een taak voor Latijn en/of Grieks door de vergadering wordt overwogen.

Een herexamen wordt alleen opgelegd bij hoge uitzondering en in afwijking van de overgangsnormen. Een herexamen heeft tot doel om een leerling de gelegenheid te geven het schooljaar te verlengen door de beslissing over bevorderen of afwijzen uit te stellen tot na de zomervakantie.

6.3 DOUBLEREN EN OVERSTAPPEN

DOUBLEREN

Wanneer een leerling niet wordt bevorderd naar de volgende klas zijn er twee mogelijkheden: de klas een jaar overdoen op het 4e Gymnasium (doubleren) of overstappen naar een andere school. Wat voor een leerling het beste is, verschilt van geval tot geval. De school adviseert hierin en bemiddelt indien wordt besloten tot een overstap. De eindverantwoordelijkheid blijft overigens berusten bij de ouders.

In enkele situaties is de keuze tussen doubleren of overstappen minder vrijblijvend. In de eerste plaats mag een leerling niet twee dezelfde of opeenvolgende klassen overdoen: mocht hiervan sprake zijn, dan moet de leerling de school verlaten. Daarnaast is doubleren in de eerste klas niet toegestaan. Ouders van leerlingen voor wie dit dreigt, worden hiervan tijdig op de hoogte gesteld. Daarnaast wordt altijd rekening gehouden met bijzondere omstandigheden, bijvoorbeeld een langdurige ziekte van het kind.

Tot slot geven we aan leerlingen boven de 18 jaar die in klas 6 zakken voor hun eindexamen én die al eerder zijn blijven zitten, een bindend advies over het al dan niet opnieuw doen van het eindexamen op het 4e Gymnasium.

OVERSTAPPEN VAN EN NAAR HET CARTESIUS LYCEUM

Het 4e Gymnasium werkt samen met het Cartesius Lyceum, een scholengemeenschap voor VWO en HAVO. Dit heeft als voordeel dat leerlingen makkelijker kunnen overstappen tussen gymnasium en atheneum. Enerzijds bestaat er (onder voorbehoud van voldoende plek en voldoende prestaties van de leerling) de mogelijkheid om na de eerste klas op het 4e Gymnasium de schoolcarrière voort te zetten op het Cartesius: eveneens op VWO-niveau, maar dan zonder de klassieke talen. Anderzijds kunnen goede leerlingen van het Cartesius na de brugklas overstappen naar het 4e Gymnasium (eveneens onder voorbehoud van voldoende plek).

7

RESULTATEN

7.1 SCHOOLPRESTATIES

Veel van wat leerlingen op school leren en presteren is niet uit te drukken in cijfers. Bijvoorbeeld vanwege het feit dat het 4e Gymnasium sterk de nadruk legt op leren buiten de les (projecten, excursies of buitenschoolse activiteiten). Of vanwege het feit dat academische en andere vaardigheden, waarvoor de kiem is gelegd op school, pas veel later tot volle wasdom komen.

Toch zijn ook cijfermatige resultaten een belangrijke bron van informatie. Hieronder volgen de gegevens over de doorstroom in het schooljaar 2012/2013, vergeleken met de gemiddelde cijfers van alle zelfstandige gymnasia in Nederland:

	het 4e Gymnasium			gem. gymnasia
	leerlingen	bevorderd	doorstroom	doorstroom
klas 1	137	129	94,2%	91,4%
klas 2	136	110	80,9%	87,1%
klas 3	123	110	89,4%	89,1%
klas 4	124	116	93,5%	90,4%
klas 5	116	105	90,5%	89,5%
klas 6	91	81	89,0%	90,9%
totaal	727	651	89,5%	90,0%

BRON: Enquête zelfstandige gymnasia 2012, SHZG.

7.2 ENQUÊTE LEERLINGEN

Behalve met cijfers over de doorstroom, kunnen de resultaten worden afgemeten aan de mate van tevredenheid van leerlingen, ouders en andere betrokkenen met de school, de organisatie en het onderwijs. Jaarlijks worden alle derdeklassers en hun ouders geënquêteerd over de gang van zaken op school. Bij de leerlingen scoorden vooral hoog de veiligheid op school, het prettige werk- en leefklimaat en de leerprestaties (groen). Vorig jaar scoorden duidelijkheid, informatieverschaffing en begeleiding minder hoog. Dit jaar zijn is de tevredenheid hierover sterk toegenomen als resultaat van de extra inspanning die op deze punten is geleverd. Deze punten scoren nu rond het gemiddelde (blauw).

Hieronder volgt een scoreoverzicht, afgezet tegen de benchmark van alle 343 deelnemende scholen:

Vraag	4e Gym	bench- mark
Ik voel me veilig op school.	8,6	8,0
De sfeer op school is prettig.	8,2	7,2
De docenten behandelen mij met respect.	7,6	6,8
Op school gelden duidelijke regels.	7,1	6,8
In de lessen doen we veel verschillende activiteiten.	6,5	6,4
De docenten leggen goed uit.	6,9	6,1
De docenten houden rekening met wat ik wel en niet kan.	6,6	5,8
Ik word voldoende uitgedaagd om mijn best te doen op school.	6,9	6,4
Ik ben tevreden over mijn mentor.	8,0	7,3
Ik weet bij wie ik op school terecht kan met mijn problemen.	6,8	6,9
Als het nodig is, krijg je extra begeleiding.	7,6	6,8
Ik word geholpen bij het maken van belangrijke keuzes.	8,0	6,9
Docenten vertellen duidelijk hoe mijn resultaten zijn.	7,1	6,8
Ik word geïnformeerd over dingen die voor leerlingen belangrijk zijn.	7,3	6,4
De mening van leerlingen telt mee op deze school.	6,9	6,0
Tevredenheid Totaal	7,3	6,7

BRON: Vensters voor Verantwoording.

7.3 ENQUÊTE OUDERS

Ook dit jaar hebben we in april de tevredenheid onderzocht van ouders van onze derdeklassers. Naast een onderzoek bij de ouders worden ook derdeklassers zelf naar hun tevredenheid gevraagd. Meer hierover treft u aan op Vensters voor Verantwoording: http://www.schoolvo.nl/?p_schoolcode=40586-30GC-000#.

Het 4e Gymnasium krijgt van ouders gemiddeld een 7,4. Hieronder volgt de waardering per vraag. In de tweede kolom staat de benchmark van alle 345 scholen die aan het onderzoek hebben deelgenomen.

Vraag	4e Gym	SHZG
Mijn kind voelt zich veilig op school.	8,72	8,7
De sfeer op school is prettig.	8,13	8,4
De docenten behandelen mijn kind met respect.	7,97	7,7
Op school gelden duidelijke regels.	7,53	8,0
De school geeft mij nuttige informatie over de vorderingen van mijn kind.	6,70	7,4
Ik word geïnformeerd over dingen die ik als ouder moet weten.	6,92	7,5
De mening van ouders telt mee op deze school.	5,88	6,9
De school biedt het onderwijs dat zij belooft.	7,60	7,9
Ik ben tevreden over het onderwijs zoals de school dat aanbiedt.	7,53	7,9
De school beschikt over goede, vakbekwame docenten.	7,60	7,5
De school maakt leren voor mijn kind aantrekkelijk.	6,78	7,0
De school staat goed bekend.	8,05	8,7
Ik zou andere ouders aanraden deze school voor hun kind te kiezen.	8,35	8,2
Mijn kind wordt goed begeleid door de mentor.	7,45	7,3
De school biedt leerlingen goede hulp bij leer- of gedragsproblemen.	6,17	6,7
De school zorgt voor een goede begeleiding op keuzemomenten.	7,38	7,6
Tevredenheid Totaal	7,40	7,7

BRON: Vensters voor Verantwoording.

CONCLUSIES:

Ten opzichte van andere deelnemende scholen scoren wij het hoogst (groen) op het punt van het kwaliteit en begeleiding: mentoraat en vakbekwame docenten. Dit komt overeen met het belang dat we hieraan hechten. De mentoren hebben de afgelopen jaren een intensieve training gehad en er is het afgelopen jaar veel aandacht geweest voor het verbeteren van het mentoraat. Daarnaast staat de school goed bekend en worden het onderwijs en de docenten gewaardeerd.

Lager (rood) scoort de school op het punt van de informatieverstrekking aan ouders. Daarom is voor het komend schooljaar besloten dat alle ouders een code krijgen voor ons leerlingvolgsysteem Magister. Daarmee kunt u altijd op de hoogte zijn van de resultaten van u kind, de presentie en geplande toetsen. Dit na een geslaagd experiment hiermee in klas 1.

Op andere punten (blauw) scoort de school zo rond het landelijk gemiddelde. Komend schooljaar zal er opnieuw training georganiseerd worden voor onze mentoren om een extra impuls te geven aan de begeleiding van leerlingen.

7.4 ENQUÊTE NIEUWE OUDERS

Jaarlijks vragen we de ouders van nieuwe leerlingen naar de redenen waarom hun kind en zij hebben gekozen voor het 4e Gymnasium. Hieronder volgen de uitkomsten. De argumenten zijn geplaatst in volgorde van 'vaak genoemd' naar 'minder vaak genoemd':

I WAAROM HEBBEN UW KIND EN U GEKOZEN VOOR HET 4E GYMNASIUM?

Meest genoemde antwoorden (op volgorde):

1. de manier waarop docenten en leerlingen met elkaar omgaan spreekt ons aan
2. de huiskamersfeer (o.a. met stamlokalen in de eerste klas)
3. het docententeam spreekt ons aan
4. het is een kleine school
5. de missie van de school spreekt ons aan (o.a. het "veelkleurig gymnasium")
6. het is een veilige school/omgeving
7. de school heeft een moderne uitstraling

II WELKE PUNTEN UIT ONS ONDERWIJSPROGRAMMA SPREKEN U AAN?

Meest genoemde antwoorden (op volgorde):

1. de aandacht voor klassieke talen en klassieke cultuur
2. de aandacht voor kennis en vakinhoud
3. de meerdaagse projecten; de afwisseling tussen klassikaal en projectonderwijs
4. de aandacht voor film
5. het vak sterrenkunde
6. het vak filosofie
7. de Fast Lane English-klas

8

LEERLINGBEGELEIDING

8.1 UITGANGSPUNTEN

Om op school goed te kunnen functioneren, is het een voorwaarde voor leerlingen dat ze zich veilig en op hun gemak voelen. We besteden daarom op het 4e Gymnasium veel

aandacht aan leerlingbegeleiding:

- aan een soepele overstap van de basisschool naar de middelbare school;
- aan een individuele aanpak, waarbij het persoonlijk contact tussen leerling en mentor centraal staat;
- aan goed contact met ouders/verzorgers – zonder leerlingen hun eigen verantwoordelijkheid te ontnemen.

STAMLOKAAL

Iedere eerste klas heeft de beschikking over een stamlokaal, een vast lokaal waarin de leerlingen alle theorielessen krijgen en dat hun thuisbasis vormt. Het lokaal is voorzien van kapstokken en een "vakjeskast" waarin de leerlingen hun schoolspullen kunnen bewaren. Dit is een manier om de overgang van de basisschool naar de middelbare school soepeler te laten verlopen en de leerlingen zich meer op hun gemak te laten voelen. De leerlingen hebben zelf de verantwoordelijkheid voor het (schoonhouden van) hun lokaal en mogen dit binnen redelijke normen zelf inrichten. Tijdens project 1 (zie par. 5.3) gaan de klassen hun eigen lokaal beschilderen.

MENTOR

Iedere klas heeft een eigen mentor. Dit is een docent die bijzondere aandacht geeft aan een groep leerlingen. Ze kunnen bij hem of haar terecht met vragen of problemen. De mentor geeft mentorles (zie hieronder), organiseert introductiedagen en helpt bij het organiseren van ouderavonden van de klas. In de derde klas speelt de mentor een belangrijke rol bij de profielkeuze. In de vijfde en zesde klas wordt het klassenverband losgelaten en krijgen leerlingen een individuele mentor.

JUNIORBEGELEIDERS

Leerlingen die nieuw op school komen, moeten hun weg zien te vinden binnen de school. Het is niet alleen de mentor die hen hierbij helpt; ook oudere leerlingen uit de bovenbouw, zogeheten juniorbegeleiders, worden ingezet om te zorgen dat leerlingen zo snel mogelijk thuis raken. Zij assisteren onder meer bij feesten, toernooien en excursies. In het begin van het eerste schooljaar krijgt elke klas twee juniorbegeleiders toegewezen. Dit zijn zorgvuldig uit de vierde klas geselecteerde leerlingen, die begeleid worden door de afdelingsleider en de mentor.

MENTORLES

In de eerste klas worden mentorlessen gegeven in halve groepen. Tijdens deze lessen staan uiteenlopende studievaardigheden op het programma: van uit het hoofd leren tot samenvatten en van schematiseren tot het plannen van huiswerk. De centrale vaardigheid is die van het leren-leren: de leerling moet erachter komen wat voor hem of haar de beste leerstrategie is en moet zelf de regie nemen over de wijze van studeren. Daarnaast vinden in de mentorles individuele of klassengesprekken plaats, waarin onder meer aandacht gegeven wordt aan de sfeer in de klas en aan culturele verschillen. Ook in de tweede en derde klas zijn er mentorlessen. In de derde klas staan deze vooral in het teken van de profielkeuze.

CONTACT TUSSEN OUDERS EN SCHOOL

Het 4e Gymnasium hecht grote waarde aan een goed contact met de ouders. Ouders worden zo goed mogelijk op de hoogte gehouden van de gang van zaken op school. Naast de periodieke rapportage van de individuele resultaten van hun kind (zie par. 6.2), krijgen zij vier à vijf maal per jaar een informatiebulletin per e-mail thuis gestuurd, met daarin nieuws uit de school en een overzicht van belangrijke data. Zowel de bulletins als de data zijn terug te vinden op de website van de school.

Daarnaast zijn er voor iedere jaarlaag ouderavonden, waarop ouders elkaar en vertegenwoordigers van de school kunnen ontmoeten: de mentor, de afdelingsleider en een lid van de schoolleiding. Ook gedurende het jaar kan het soms van belang zijn om contact te hebben met school. Het centrale aanspreekpunt voor zowel ouders als leerlingen is daarbij de mentor. Mentoren zijn bereikbaar via de schoolmail of, in urgente gevallen, telefonisch op hun privéadres. Zie hoofdstuk 12 voor een lijst met mentoren; de mentor geeft het telefoonnummer aan het begin van het jaar zelf aan de leerlingen. Na het contact met de mentor, kan desgewenst met een andere functionaris van de school een afspraak worden gemaakt. In volgorde: met de afdelingsleider van het leerjaar en vervolgens met de rector. De rector is in laatste instantie het aanspreekpunt voor alle zaken die het onderwijs en de gang van zaken op school betreffen (zie ook par. 4.6 over klachtenprocedure en beroep).

OUDERAVONDEN

Verspreid over het schooljaar zijn er diverse ouderavonden: ouderavonden per jaarlaag, individuele spreekuuravonden en de jaarlijkse algemene ouderavond. Daarnaast is er nog een voorlichtingsmiddag over Fast Lane English.

Tijdens de ouderavonden per jaarlaag is er een gedeelte ingeruimd voor mentor en ouders om over de gang van zaken in de klas te spreken. Daarnaast is aan iedere ouderavond een thema gekoppeld:

- klas 1: een kennismakingsavond aan het begin van het schooljaar waarop ouders de mentor, juniorbegeleiders en docenten van hun kind ontmoeten en een lesavond

(in het voorjaar) waarop ouders de gelegenheid krijgen om een aantal lessen te volgen van docenten van hun kind;

- klas 2: een gastlezing over een thema uit de leefwereld van pubers, bijvoorbeeld de digitale wereld of eetproblemen;
- klas 3: een ouderavond in het licht van het herfstkamp in het najaar en een voorlichtingsavond in januari in het kader van de profielkeuze;
- klas 4: een voorlichtingsavond in het najaar voor ouders en leerlingen ter voorbereiding op de MVT-reis;
- klas 5: een voorlichtingsavond eind september voor ouders en leerlingen ter voorbereiding op de reis naar Rome;
- klas 6: een voorlichtingsavond aan het begin van het schooljaar voor ouders en leerlingen in het kader van het eindexamen en de vervolgstudie;
- Fast Lane English-classes (1E en 2E): een voorlichtingsmiddag in het voorjaar voor ouders ter voorbereiding op de Engelandreis.

Tijdens individuele spreekuuravonden kunnen ouders over de vorderingen van hun kind spreken met de mentor of met vakdocenten. Deze zogenaamde 10-minutengesprekken vinden drie keer per jaar plaats:

1. Na de eerste periode is er een ouderspreekuur verspreid over twee avonden. Ouders kunnen twee gesprekken aanvragen per kind.
2. Na de tweede periode is er een mogelijkheid voor ouders om te spreken met de mentor van hun kind.
3. Na de derde periode is er een ouderspreekuur, op één avond. Ouders kunnen in geval van zorg of problemen een gesprek aanvragen met een docent. Vanwege de tijd worden ouders voor deze avond verzocht met enige terughoudendheid gesprekken aan te vragen.

De algemene ouderavond (in het najaar) wordt georganiseerd door de ouderraad. Naast een huishoudelijk deel, de jaarvergadering van de ouderraad, staat er een gastlezing met een jaarlijks wisselend thema op de agenda.

DECAAN

Het decanaat helpt leerlingen bij de profielkeuze en bij de LOB (Loopbaan Oriëntatie Begeleiding). Het decanaat wordt bemand door twee personen: een decaan middenbouw (klas 3 en 4) en een decaan bovenbouw (klas 5 en 6).

In de eerste twee jaar worden leerlingen bij het maken van keuzes voornamelijk begeleid door hun mentor. In de derde klas volgen ze, samen met de mentor en de decaan, een traject dat uiteindelijk uitmondt in de keuze voor een profiel. Dit profiel bepaalt voor een groot gedeelte het vakkenpakket van de bovenbouw. Tijdens de mentorlessen worden leerlingen op dit keuzeproces voorbereid en worden de leerlingen uitgedaagd om met hun ouders over dit proces te praten. Voor de ouders wordt er in januari een ouderavond over de profielkeuze georganiseerd. Leerlingen en ouders die dit wensen kunnen een

afpraak maken voor een gesprek met de decaan middenbouw. Vanaf klas 4 speelt de LOB een rol. Leerlingen worden gemotiveerd om naar voorlichtingsavonden en bachelordagen te gaan, zodat zij zich kunnen voorbereiden op het maken van een goede studiekeuze.

In klas 5 zijn er mogelijkheden om te gaan proefstuderen en zelfs een dag mee te lopen met een student. Ook wordt er in klas 5 een LOB - dag georganiseerd waarbij diverse instellingen naar het 4e Gymnasium komen om het een en ander te vertellen over vervolgopleidingen. In klas 6 doen de leerlingen een beroepsstage om zich te oriënteren op een bepaald beroep binnen de richting van een mogelijke vervolgstudie. Verder wordt er voor de 5e en 6e klassen een buitenlandmiddag georganiseerd in samenwerking met de andere gymnasia in Amsterdam en een terugkomdag waarop oud-leerlingen vertellen over de door hun gekozen opleiding of over hun ervaring met een tussenjaar.

8.2 STUDIEHULP

Tijdens de mentorlessen in klas 1 en 2 worden de leerlingen geschoold in het leren leren. In klas drie wordt er naast de profielkeuze aandacht besteedt aan het onderwerp motivatie. Wanneer een leerling daarnaast extra hulp nodig heeft bij het aanleren van algemene studievaardigheden, zijn er verschillende vormen van studiehulp. In alle gevallen vindt doorverwijzing plaats via de mentor.

STUDIEVAARDIGHEIDSTRAINING

Sommige leerlingen hebben behoefte aan wat extra ondersteuning bij het schoolwerk, bijvoorbeeld op het terrein van het plannen, het invullen en bijhouden van de agenda of het maken van huiswerk. Voor die leerlingen is studievaardigheidstraining bedoeld, waarbij een speciaal geselecteerde docent aan kleine groepjes leerlingen extra hulp biedt.

HUISWERKBEGELEIDING

Leerlingen kunnen na de lessen huiswerk op school maken. De zogenaamde Huiswerkgroep is bedoeld voor leerlingen die slecht aan het werk komen, zich moeilijk kunnen concentreren of die thuis geen rustige werkplek hebben. In de Huiswerkgroep worden vier vormen van begeleiding aangeboden aan deze leerlingen. Deze vormen zijn: een huiskamer, een stille lokaal, een lokaal met begeleiding en bijles. De Huiswerkgroep wordt gecoördineerd door een huiskamermentor.

De huiskamer

Voor kinderen die thuis geen goede werksituatie hebben is er een huiskamer aanwezig waarin zij in een ontspannen sfeer gezamenlijk hun huiswerk kunnen maken. De huiskamermentor is in deze ruimte aanwezig om de leerlingen te begeleiden bij hun schoolwerk en op de hoogte te blijven van hoe het met ze gaat.

Stille lokaal

In dit lokaal moet in stilte gewerkt worden onder toezicht van een LIO (Leraar in opleiding). Er is geen gelegenheid tot het stellen van vragen, de leerlingen zijn zelfstandig aan het werk.

Lokaal met begeleiding

In dit lokaal is een student aanwezig die de leerlingen wat meer ondersteunt en ruimte geeft voor inhoudelijke hulp. Leerlingen kunnen vragen stellen over de lesstof, geholpen worden bij het maken van een planning en worden overhoord.

Bijles

Als een rustige werkomgeving en een inhoudelijk steuntje in de rug niet voldoende zijn, is er ruimte voor individuele begeleiding. Leerlingen met een probleemvak worden gekoppeld aan een bovenbouwleerling die hier goed in is. Bijles kan plaats vinden in de ruimte die hiervoor beschikbaar is binnen de Huiswerkgroep, of op een plek die de leerling en bijlesbegeleider samen afspreken.

Leerlingen kunnen zich via hun mentor aanmelden en worden op grond van hun behoefte en in overleg met de mentor ingedeeld bij een of meerdere van de begeleidingsvormen. Er kan op elk moment tussen de verschillende ruimtes geschoven worden om een leerling de zorg te geven die op dat moment nodig is. Voor de huiswerkgroep wordt een kleine financiële vergoeding gevraagd, waarmee de huiswerkbegeleiders worden betaald. Financiën mogen echter nooit een belemmering vormen voor deelname aan de huiswerkgroep; als dat toch dreigt, kan de school kwijtschelding verlenen.

PLUSLES

Buiten de huiswerkgroep is er nog een vorm van begeleiding mogelijk voor leerlingen in klas 1 en 2 die extra tijd en uitleg nodig hebben voor bepaalde moeilijke vakken. Soms heeft een leerling geen behoefte aan algemene studiehulp, maar beperkt de achterstand of het probleem zich tot één specifiek vak; bijvoorbeeld ten gevolge van ziekte of andere persoonlijke omstandigheden. Voor die leerlingen zijn er extra lessen. Deze zogenaamde pluslessen worden gegeven door docenten van de school. Er zijn pluslessen Frans, Engels, Nederlands, wiskunde en klassieke talen. Aanmelding voor de plusles vindt plaats via de mentor.

FAALANGST-REDUCTIETRAINING

Sommige leerlingen halen prima cijfers, maar voelen toch een voortdurende druk of angst voor het presteren. Er kan dan sprake zijn van faalangst. Leerlingen kunnen hierop worden getest en vervolgens doorverwezen naar de trainingen faalangstreductie (het tegengaan van faalangst). Het doel van deze trainingen is om leerlingen zelf hun persoonlijke barrières te laten herkennen en afbreken. Bovendien kunnen ze ervaringen met anderen delen en daardoor relativeren. Aanmelding vindt plaats via de mentor. De training is bestemd voor leerlingen van klas 2 t/m 5.

DYSLEXIE

In de eerste klas worden alle leerlingen getest op spelling en leesvaardigheid. Als daar aanleiding toe bestaat, krijgen leerlingen een speciaal hulpprogramma aangeboden door de taalcoördinator. Leerlingen met hardnekkige problemen op spelling- en/of leesgebied kunnen het advies krijgen om op dyslexie te worden getest door een gespecialiseerd instituut. De taalcoördinator overlegt met de docenten en de ouders; de ouders beslissen of ze het advies overnemen en betalen dit onderzoek zelf. Leerlingen met

een lichte vorm van dyslexie kunnen in het algemeen met ondersteuning zoals extra tijd tijdens toetsen (inclusief het eindexamen) goed functioneren op school; bij zwaardere vormen van dyslexie is dit niet afdoende en wordt de leerling voor ondersteuning doorverwezen naar een remedial teacher.

TAALBELEID

Op een school die wil openstaan voor leerlingen met verschillende culturele achtergronden, is het belangrijk om taalachterstanden tijdig te signaleren en te verhelpen. Voor deze leerlingen zijn er pluslessen taal. Maar omdat de taalvaardigheid van elke leerling in belangrijke mate het schoolsucces bepaalt, richt het taalbeleid op het 4e Gymnasium zich op alle leerlingen. Het gymnasium is voor onze leerlingen het laatste moment dat er formeel taalonderwijs wordt gegeven.

Het taalonderwijs heeft tot doel de taalvaardigheid van leerlingen op een adequaat niveau te brengen. Het doel van taalbeleid is dat de school in de volle breedte bijdraagt aan het bereiken van dit taalvaardigheidniveau bij alle leerlingen, onafhankelijk van het taalvaardigheidniveau waarmee de leerling instroomt.

Niet alleen bij het vak Nederlands maar bij alle vakken is er daarom aandacht voor taalvaardigheden. Leerlingen vergroten op die manier hun woordenschat, leren hoofdzaken van bijzaken te onderscheiden en snappen de structuur van steeds moeilijkere en langere teksten. Vakdocenten willen laten zien dat het loont om beter te kunnen lezen, schrijven en spreken; zodat alle leerlingen mee kunnen doen in een maatschappij die hoge eisen stelt aan taalvaardigheid.

De rol van de school is te zorgen voor diagnose, aanpak en evaluatie en te zorgen voor communicatie daarover met de betrokken leerlingen, ouders en docenten.

SPITSKLAS

Speciaal voor leerlingen van groep 8 van de basisschool organiseert het 4e Gymnasium samen met de andere gymnasia (Barlæus, Ignatius en Vossius) iedere woensdagmiddag vanaf de herfstvakantie tot en met juli de Spitsklas. Deze klas is bedoeld voor leerlingen met talent voor het gymnasium, maar bij wie hiaten in de taalvaardigheid of culturele bagage op termijn een belemmering kunnen vormen. Het programma is erop gericht leerlingen voor te bereiden op het taal- en kennisniveau van het gymnasium. Er wordt veel aandacht besteed aan woordenschat (met name schooltaal), aan spelling en grammatica. Ook studievaardigheden, zoals 'woordjes leren' komen aan bod. In alle lessen komt de voorbereiding op de klassieke vorming aan bod. In aansluiting op de lessen vindt er een excursie plaats.

8.3 ZORG

Soms heeft een leerling behoefte aan begeleiding die uitstijgt boven de vak- of studiehulp; bijvoorbeeld vanwege lichamelijke of psychische klachten. In dat geval kan een beroep worden gedaan op onze zorgstructuur. Doorverwijzing vindt plaats via de mentor/afdelingsleider en de zorgcoördinator. Meer over het zorgprofiel van het 4e Gymnasium is te vinden in het Schoolondersteuningsplan (SOP) van de school, beschikbaar op de website.

VERTROUWENSPERSONEN

Leerlingen, ouders en medewerkers kunnen bij de (interne) vertrouwenspersonen terecht met problemen van vertrouwelijke aard, bijvoorbeeld op het terrein van pesten, (seksuele) intimidatie, discriminatie of agressie. De vertrouwenspersoon op school kan klachten bespreken of indien nodig doorverwijzen naar de externe vertrouwenspersoon. Daarnaast is er voor alle klachten een klachtencommissie (zie par. 4.6).

ZORGCOÖRDINATOR EN ZORG- EN ADVIESTEAM

Leerlingen die meer begeleiding nodig hebben dan vakdocent en mentor kunnen geven, worden aangemeld bij de zorgcoördinator. Als het nodig is, wordt het Zorg- en adviesteam (ZAT) ingeschakeld. Dit team bestaat uit zorgcoördinator, schoolmaatschappelijk werker, schoolarts, leerplichtambtenaar en Afdelingsleiders. Het Zorg- en adviesteam komt eens per zes weken bijeen.

SCHOOLARTS

Als leerlingen langdurig of frequent ziek zijn, of als leerlingen niet goed functioneren en er gedacht wordt aan lichamelijke of psychische oorzaken, kan de schoolarts ingeschakeld worden. Een mentor kan in overleg met de leerling en ouders een leerling via de zorgcoördinator of Afdelingsleider aanmelden. Daarnaast kunnen ouders zelf contact opnemen met de schoolarts via de GGD. De schoolarts is eens per maand op school aanwezig.

SCHOOLVERPLEEGKUNDIGE

In de tweede klas worden alle leerlingen gemeten en gewogen en wordt door de schoolverpleegkundige een digitale vragenlijst over het sociaal-emotioneel welbevinden afgenomen. Indien de uitslag van deze screening daartoe aanleiding geeft, worden leerlingen uitgenodigd voor een gesprek. Op indicatie worden ook de ogen, de oren en de houding gecontroleerd. Van mogelijke afwijkende bevindingen en adviezen worden de ouders schriftelijk op de hoogte gesteld. De schoolverpleegkundige is twee keer per maand op school aanwezig.

ZIEKTEVERZUIM

Op school is extra aandacht van schoolarts en verpleegkundige voor ziekteverzuim bij leerlingen van het Voortgezet Onderwijs. Om onnodig schooluitval zoveel mogelijk te voorkomen, is door de jeugdgezondheidszorg (JGZ) in samenwerking met de school een nieuwe aanpak van schoolverzuim wegens ziekte ingevoerd. Een leerling die regelmatig ziek is, loopt al gauw leerachterstand op of mist het contact met zijn/haar vrienden en vriendinnen op school. Leerlingen die meer dan gemiddeld wegens ziekte van school verzuimen, zullen in een vroeg stadium in contact gebracht worden met de schoolarts. De afdelingsleider kan besluiten ouders en leerlingen te laten oproepen door de schoolarts bij frequent, langdurig of bij een opvallende regelmaat in de ziektemeldingen. De schoolarts gaat samen met de leerling en diens ouders na welke problemen geleid hebben tot ziekteverzuim en wat mogelijke oplossingen hiervoor zijn. De bevindingen van de schoolarts worden met in achtneming van de privacyregels teruggekoppeld naar de school. Zo nodig adviseren zij de school om een leerling extra te begeleiden.

SCHOOLMAATSCHAPPELIJK WERKER

De schoolmaatschappelijk werker is verbonden aan Spirit, een instelling voor hulp aan jeugd en opvoeders in Amsterdam en omgeving. De schoolmaatschappelijk werker begeleidt leerlingen met leer- of gedragsproblemen. In gesprekken met de leerling, en eventueel ook diens ouders of mentor, wordt het probleem in kaart gebracht. In drie tot vijf vervolggesprekken wordt geprobeerd het probleem aan te pakken of het gedrag te verbeteren. Zo nodig kan de onderwijshulpverlener doorverwijzen naar instanties buiten school, zoals Mentrum, Altra, Bureau Jeugdzorg etc. De schoolmaatschappelijk werker is 2 dagen per week op school aanwezig. Contact met de schoolmaatschappelijk werker verloopt via de zorgcoördinator.

OUDER- EN KINDCENTRUM

In het Ouder- en Kindcentrum (OKC) van de Gemeente Amsterdam kunnen ouders en kinderen terecht met al hun vragen over opvoeden en opgroeien: onder andere van opvoedadviseurs, jeugdgezondheidszorg en diëtisten. Daarnaast geeft het OKC trainingen en workshops over bijvoorbeeld pesten op school, agressie en sociale vaardigheden. Er zijn meer dan twintig Ouder- en Kindcentra in Amsterdam. Kijk voor meer informatie op: www.amsterdam.nl/OKC.

IV HET SCHOOLLEVEN

9

INTRODUCTIEDAGEN

KLAS 1

Om de school, de mentor, de klasgenoten, de juniorbegeleiders, het gebouw en de buurt te leren kennen, is er voor de nieuwe eersteklassers aan het begin van het schooljaar een introductieweek. Tijdens die dagen vinden diverse kennismakingsactiviteiten plaats in, rond en buiten de school. Op het programma staan onder meer een bezoek aan Artis (samenwerking van beeldende vorming, biologie en sterrenkunde) en het Rijksmuseum voor Oudheden in Leiden (samenwerking van klassieke talen en geschiedenis), een vliegerproject, sportactiviteiten op het strand van Wassenaar en een afsluitend schoolfeest.

KLAS 2

De leerlingen van de tweede klas gaan op schoolkamp naar Uffelte tijdens de eerste donderdag en vrijdag van het schooljaar. Daarbij staan sociale en sportactiviteiten op het programma.

KLAS 3 T/M 6

De andere klassen starten het schooljaar met een ontbijt op school.

10

ACTIVITEITEN

Een overzicht van alle activiteiten en de bijbehorende contactpersonen is te vinden op de website.

10.1 CULTURELE ACTIVITEITEN

Zowel op het gebied van muziek, film, fotografie als beeldende kunst bestaan er mogelijkheden om ook buiten de les hiermee bezig te zijn op school. Soms kan dat in clubverband, zoals bij Kunst Extra, soms doordat faciliteiten ter beschikking worden gesteld zoals de muziekstudio's of de doka.

Regelmatig vinden er filmvertoningen plaats op school van zogenaamde klassiekers, vaak voorzien van een korte inleiding door een kenner. Bij verschillende vakken komen deze films ook weer aan de orde.

Het intellect kan verder worden aangescherpt bij de debatclub, waar technieken van de retorica en eloquentia worden beoefend, of bij de schaakclub die regelmatig bij elkaar komt en ook meedoet aan toernooien.

10.2 SPORTACTIVITEITEN

Jaarlijks worden diverse sporttoernooien georganiseerd waaronder atletiek (klas 1, 2 en 3) softbal, voetbal, basketbal en volleybal.

Tijdens project 3 vindt het klassentoernooi plaats (zie par. 5.3). Hierin nemen de klassen het tegen elkaar op in onder meer roeien, voetbal, hockey, muziek, dans en creatieve opdrachten.

De leerlingen van klas 4 en 5 krijgen naast de gewone gymlessen ook les in de fitness. Hier krijgen zij informatie over trainingsprincipes, anatomie en core stability. In hun tussenuren kunnen zij in het algemeen ook gebruik maken van de fitnessruimte.

Op de laatste schooldag voor de kerstvakantie schaatsen alle leerlingen en docenten op de Jaap Edenbaan. Voor wie zelf geen schaatsen heeft, worden deze gehuurd en voor de absolute beginners is er hulp van ervaren docenten.

10.3 ACTIVITEITEN OP HET GEBIED VAN BÈTA

In het verlengde van het onderwijs in de exacte vakken (bèta), worden diverse activiteiten buiten de lessen om georganiseerd.

De Kangoeroe wiskundewedstrijd, van oorsprong afkomstig uit Australië, wordt jaarlijks in veertig landen gehouden. Het doel van de Kangoeroewedstrijd is om de wiskunde in de vorm van breinbrekers en hersengymnastiek te promoten. Jaarlijks neemt het 4e Gymnasium ook deel aan de Nederlandse Wiskunde Olympiade en de Nationale Biologie Olympiade.

De leerlingen van de techniekclub zorgen ervoor dat bij evenementen de techniek goed voor elkaar is. Wat is een evenement zoals de muzieksalon of het open podium zonder licht en geluid? Maar daarnaast zorgen zij er ook voor dat als je een film in de aula kijkt, je kunt horen wat er gezegd wordt. Bij presentaties zijn zij ook present, net als bij bijvoorbeeld de diploma-uitreiking en op de Open Dagen.

10.4 MUZIEK-, THEATER- EN FILMVOORSTELLINGEN

Leerlingen met podiumtalent krijgen jaarlijks de kans om zich aan een groot publiek te presenteren tijdens de muzieksalon, het open podium en de toneelvoorstelling. De beste films van het schooljaar komen aan bod op de Avond van de Film.

De jaarlijkse muzieksalon in november is bestemd voor akoestische ("unplugged") muziek, zowel klassiek als pop. De nadruk ligt op instrumentale muziek die voor een publiek van leerlingen, ouders en andere belangstellenden ten gehore wordt gebracht. Tijdens het open podium later in het schooljaar, komen behalve "unplugged" ook "plugged" muziekacts aan bod, evenals andere vormen van podiumkunst zoals cabaret en dans.

Jaarlijks brengt het 4e Gymnasium een theaterproductie op de planken. Deze theateruitvoering wordt verzorgd door een vaste groep van docenten en enthousiaste, professionele ouders in combinatie met onze meest getalenteerde leerlingen: muzikanten, zangers, toneelspelers en technici. Na maanden van repeteren worden de voorstellingen in een theater gespeeld of wordt de aula van het 4e Gymnasium omgetoverd tot een theaterzaal.

Aan het einde van het schooljaar gaan de meest bijzondere films die dat jaar door leerlingen zijn gemaakt met elkaar in competitie tijdens de Avond van de Film. Docenten kunnen films van hun leerlingen nomineren. Een deskundige professionele jury van regisseurs, producenten en/of acteurs beoordeelt de films en reikt aan het einde van de avond de 4e Gymnasium Filmprijs uit.

10.5 SCHOOLKRANT

De schoolkrant van het 4e Gymnasium heet Zephyr en komt circa vier keer per jaar uit. De krant wordt gemaakt door een actieve redactie van leerlingen uit alle jaarlagen. Ook komt er regelmatig een nieuwsbulletin uit van dezelfde redactie, onder de naam Zephyr+. Daarnaast wordt tijdens project 1 (zie par. 5.3) onder deskundige begeleiding een aparte projectkrant gemaakt door leerlingen van de eerste klas.

10.6 SCHOOLFEESTEN

Schoolfeesten worden mede georganiseerd door leerlingen. Er zijn per jaar vier feesten: het introductiefest voor eersteklassers; het kerstgala, het voorjaars- en het klas-sentoernooi /eindfeest voor alle jaarlagen. Bij de feesten zijn altijd docenten aanwezig. Het gebruik van alcohol is niet toegestaan (zie par. 4.3). Ouders krijgen vooraf bericht van datum en eindtijd van het schoolfeest.

Aan het einde van de introductiedagen organiseren mentoren en juniorbegeleiders het introductiefest voor eersteklassers. Naast de dansvloer is er ook een lounge; in de personeelskamer vindt een schaaksimultaan plaats.

De overige feesten worden georganiseerd door de Senaat. Vlak voor de kerstvakantie staan het kerstdiner en -gala op het programma. De eersteklassers gaan zelf aan de slag om een driegangen menu te maken. Elk groepje nodigt vooraf een docent of andere medewerker aan tafel uit. Na afloop van het diner vindt voor alle leerlingen en medewerkers (in hun mooiste kleding) het kerstgala plaats. Voor de bovenbouw organiseert de Senaat een kerstgala buiten school.

In het voorjaar staat er een schoolfeest buiten school op het programma. Het feest vindt, afhankelijk van de wensen van de Senaat, plaats in een club of discotheek buiten school. Dit geldt ook voor het eindfeest waarmee het jaar wordt afgesloten.

11

EXCURSIES

Een groot gedeelte van de excursies vindt plaats binnen lesverband. De leerlingen gaan bijvoorbeeld bij biologie op veldonderzoek in het Westerpark. Daarnaast staan er regelmatig excursies buitenshuis op het programma tijdens de projecten (zie par. 5.3). Tot slot wordt het reguliere onderwijsprogramma zo af en toe onderbroken voor een excursie – veelal in het kader van de culturele jaaragenda.

CULTURELE JAARAGENDA

Jaarlijks wordt een selectie gemaakt uit het rijke kunst- en culturaanbod in Amsterdam. Muziek, dans, theater, beeldende kunst, architectuur, fotografie en literatuur komen aan bod. In de jaaragenda is te zien wanneer de excursies plaatsvinden.

Film neemt een bijzondere plaats in binnen de culturele jaaragenda. Voor dit vak wordt een leerlijn opgezet die doorloopt van de eerste tot en met de zesde klas. Komend schooljaar staan er o.a. samenwerkingsverbanden met Idfa, Eye en het Ketelhuis op stapel.

KLAS 1: WATERLAND

Tijdens het Waterlandproject fietsen de eersteklassers een hele dag door het gebied ten noorden van het IJ. Het programma combineert elementen uit de vakken aardrijkskunde, biologie, beeldende vorming en geschiedenis. Er staan tekenopdrachten, veld- en wateronderzoek in Waterland op het programma. De dag wordt, als het weer meezit, zwemmend afgesloten aan het strand van Durgerdam.

KLAS 4: IEPER

De vierdeklassers brengen een eendaags bezoek aan Ieper in België. Deze excursie vindt plaats in het kader van een vakoverstijgend project over de Eerste Wereldoorlog, waarbij de vakken Engels, Duits, Frans en Geschiedenis samenwerken. Op het programma staan een bezoek aan het museum In Flandres fields, de Menenpoort, de Britse en Duitse militaire begraafplaatsen en de loopgraven.

12

REIZEN

Op het 4e Gymnasium kennen we verschillende reizen: in de onderbouw hebben deze vooral een sociale en sportieve invulling; in de bovenbouw meer een culturele. De reizen vallen voor een

deel in dezelfde periode, zodat de “overlast” in de jaarplanning tot een minimum wordt beperkt: de reizen in klas 3, 4 en 5 vallen samen; de reis in klas 2 valt aan het begin van het schooljaar.

KLAS 2: ZOMERKAMP

In augustus gaan de tweedeklassers op kamp naar Uffelte. Tijdens de reis staan er sociale en sportactiviteiten op het programma en staat samenwerken hoog in het vaandel.

KLAS 3: HERFSTKAMP

In de derde klas gaan de leerlingen tijdens het herfstkamp naar de Ardennen in België. De leerlingen maken lange wandelingen en fietstochten waarbij ze hun eigen spullen dragen en hun eigen koers moeten bepalen. De reis is gericht op sociale hegemonie en doorzettingsvermogen bij de derdeklassers.

KLAS 4: MVT-REIS FRANKRIJK, DUITSLAND, ENGELAND

De reizen in de vierde klas staan in het teken van het onderwijs in de moderne vreemde talen (MVT). De meerdaagse keuzereis gaat naar een bestemming in Frankrijk, Duitsland of Engeland. De verdeling van de leerlingen vindt plaats op basis van het vakkenpakket en persoonlijke wensen. FLE-leerlingen gaan altijd naar Engeland; wie Frans of Duits heeft gekozen, krijgt voorrang bij de desbetreffende reis.

KLAS 5: ROME

In de vijfde klas staat de achtdaagse Romereis op het programma, voor veel (oud) gymnasiasten een onvergetelijke ervaring. Onder deskundige leiding van docenten worden hoogtepunten van de klassieke tot en met de moderne kunst- en cultuurgeschiedenis bezocht. Er wordt overnacht in een klooster in het centrum van Rome. Overdag wordt de stad doorkruist, waarbij de leerlingen van alles tegenkomen waarover zij in de afgelopen jaren hebben geleerd; onder meer tijdens de lessen klassieke talen, geschiedenis, filosofie en beeldende vorming.

FLE-REIS

Los van de Londenreis in de vierde klas, gaan de Fast Lane English-klassen ook in de eerste en tweede klas op reis naar Engeland. Deze vierdaagse reis, telkens naar een ander deel van het land, heeft tot doel de Engelse spreekvaardigheid te verbeteren. De leerlingen logeren daarom in gastgezinnen. Overdag bezoeken ze musea, kastelen en kathedralen in de buurt, gaan naar een Engelse film en brengen een bezoek aan een Engelse school (zie voor Fast Lane English par. 5.1).

PROFIELREIS (FACULTATIEF)

Tot slot komt er in diezelfde periode (begin juni) ruimte om in de vijfde klas een of meer andere reizen te organiseren in het kader van het examenprogramma: de facultatieve profielreis.

V PRAKTISCHE GEGEVENS

13

ROOSTERS

Leerlingen krijgen op de eerste schooldag na de zomervakantie hun lesrooster van de mentor. Halverwege het schooljaar, bij aanvang van het tweede semester, wisselt het rooster.

In klas 1 en gedeeltelijk ook nog in klas 2 zijn de lesroosters zoveel mogelijk aaneengesloten. Vanaf klas 3 komen er soms ook tussenuren voor.

LESUREN

De klassen hebben gemiddeld zo'n zeven lessen op een dag; van het 1e tot en met het 7e of van het 2e tot en met het 8e lesuur:

1e uur	08.30	09.15
2e uur	09.15	10.00
3e uur	10.00	10.45
1e pauze	10.45	11.00
4e uur	11.00	11.45
5e uur	11.45	12.30
2e pauze	12.30	13.00
6e uur	13.00	13.45
7e uur	13.45	14.30
3e pauze	14.30	14.45
8e uur	14.45	15.30
9e uur	15.30	16.15

VERKORT ROOSTER

Bij rapportvergaderingen of een Open Dag vervallen niet de laatste lessen, maar leveren alle lessen een kwartier in, zodat de lesdag eindigt om 13.00 uur.

1e uur	08.30	09.00
2e uur	09.00	09.30
3e uur	09.30	10.00
4e uur	10.00	10.30
pauze	10.30	11.00
5e uur	11.00	11.30
6e uur	11.30	12.00
7e uur	12.00	12.30
8e uur	12.30	13.00
9e uur	vervalt	

LESUITVAL

Het 4e Gymnasium streeft naar een continu rooster waarin zo min mogelijk lessen uitvallen. Docentenvergaderingen worden daarom aan het eind van de middag gepland of tegelijkertijd met excursies van leerlingen. Lesuitval wordt zo tot een minimum beperkt.

Toch kunnen lessen soms uitvallen, door ziekte van de docent, maar ook ten gevolge van projecten, reizen of excursies van andere klassen. In dat geval wordt geprobeerd om het rooster sluitend te maken: door het omzetten van enkele lessen hebben leerlingen dan het eerste of laatste uur vrij. De roosterwijzigingen worden dagelijks gepubliceerd op de monitor in de hal en op de website van de school.

Wanneer pas 's ochtends blijkt dat het eerste lesuur uitvalt door ziekte of verhindering van een docent, wordt het aangepaste rooster gepubliceerd op de website van de school. Leerlingen worden daarom geadviseerd om 's ochtends voor zij naar school gaan het dagrooster op de schoolwebsite te raadplegen.

STERUREN EN STUDIE-UREN

Wanneer een lesuur midden op de dag uitvalt en vrij roosteren van het eerste of laatste uur niet mogelijk is, wordt de uitgevallen les in klas 1 en voor een deel ook nog in klas 2 overgenomen door een andere docent: het steruur. De invulling van het steruur kan variëren, maar is altijd gericht op onderwijs. Zo kan de docent een alternatieve les verzorgen, kan er tijd worden ingeruimd voor lezen of zelfstudie in de klas of kan een documentaire worden vertoond die aansluit bij een van de schoolvakken.

Vanaf klas 3 krijgen de leerlingen geen steruren meer. Zij kunnen het uitgevallen uur besteden als studie-uur in de mediatheek, de ICT-ruimte of de stille studieruimte in het Klisiongebouw.

14

OUDERBIJDAGEN

Op het 4e Gymnasium betalen ouders jaarlijks een bedrag aan vrijwillige ouderbijdragen dat een jaargemiddelde is van alle kosten over de hele schooltijd van hun kind. Dit heeft als voor-

deel dat de kosten gelijkmatig worden verdeeld en er automatisch wordt gespaard voor duurdere uitgaven, zoals bijvoorbeeld de MVT-reis in de vierde en de Romereis in de vijfde klas. Voor het schooljaar 2014-2015 bedraagt de standaardbijdrage per leerling € 500,-. De standaardbijdrage voor leerlingen in de Fast Lane English-klassen bedraagt € 650,-.

Ouderbijdragen zijn in Nederland vrijwillig. Voor reizen en activiteiten, die wij van groot belang vinden voor het onderwijsprogramma, wordt de school niet vergoed. Daarom vragen wij ouders jaarlijks deze ouderbijdragen te voldoen.

Er worden verschillende categorieën ouderbijdragen onderscheiden (A t/m E); deze worden hieronder verder toegelicht:

A. Boeken	€ 100,-	(bestaande uit een voorschot van € 80,- voor facultatieve koopboeken en € 20,- borg)
B. Reizen	€ 225,-	(het gemiddelde van alle jaren)
C. Ouderbijdragen (activiteiten+ schoolbijdrage)	€ 130,-	(bestaande uit een voorschot van € 85,- voor activiteiten en € 45,- voor de vaste schoolbijdrage)
D. het "4e Fonds"	€ 45,-	(vrijwillig)
E. Bijdrage Fast Lane English-klas	€ 150,-	(voorschot; alleen bestemd voor leerlingen van de Fast Lane English-klassen)

VOORSCHOT EN VERANTWOORDING

De school maakt een raming van alle kosten gedurende de hele schoolcarrière van een leerling. Door dit bedrag te delen door zes wordt de hoogte van het jaarlijks te betalen voorschot vastgesteld. De inschatting van de kosten is een gemiddelde, want in de loop van de schoolloopbaan kunnen onderlinge verschillen optreden tussen leerlingen.

De school legt schriftelijk verantwoording af over de werkelijke uitgaven die zijn betaald. Deze verantwoording vindt plaats in het najaar, na afloop van het schooljaar.

Per leerling worden inkomsten en uitgaven bijgehouden in een rekening-courantsysteem en als de leerling de school verlaat, wordt een eindafrekening gemaakt.

SCHOOLBOEKEN (A)

De (verplichte) schoolboeken worden bekostigd door de overheid: hiervoor is een bedrag per leerling beschikbaar dat direct wordt overgemaakt aan de school en waarmee wij de schoolboeken voor uw kind aanschaffen. Leerlingen krijgen die aan het begin van het jaar via Lexicon-G, het boekenfonds van verschillende gymnasia waaronder het 4e Gymnasium. Aan het einde van het jaar neemt het fonds de boeken weer in. Gedurende het schooljaar zijn de leerlingen zelf verantwoordelijk; de boeken moeten voor de eerste les gekaft worden, zodat deze in goede staat blijven. Als een boek niet wordt ingeleverd of onbruikbaar is geworden, worden de kosten doorberekend aan de ouders.

Niet-verplichte boeken, zoals woordenboeken en atlassen, kunnen desgewenst via het boekenfonds worden aangeschaft. Ook wordt in de bovenbouw via het boekenfonds een grafische rekenmachine aangeschaft. Voor (facultatieve) koopboeken brengt de school een voorschot van € 80,- per jaar in rekening en voor borg € 20,-. Ook voor dit bedrag geldt dat er bij het verlaten van de school een afrekening plaats vindt op basis van de reële kosten. Een leerling die alle boeken netjes verzorgt, aan het eind van het jaar terugbrengt en die geen facultatieve koopboeken aanschafft, hoeft deze kosten dus ook niet te betalen!

REIZEN (B)

Het 4e Gymnasium kent de volgende reizen:

klas 1	Introductiedagen	kosten ongeveer € 35,- per leerling
Klas 2	Zomerkamp	Kosten ongeveer € 50,- per leerling
klas 3	Herfstkamp	kosten ongeveer € 125,- per leerling
klas 4	MVT-reis (Eng., Duitsl., Frankr.)	kosten ongeveer € 300,- per leerling
klas 4	Ieper (WO-I project)	kosten ongeveer € 50,- per leerling
klas 5	Romereis	kosten ongeveer € 800,- per leerling
	[gemiddelde	= € 225,- per leerling per jaar]

Reizen, werkweken en excursies maken een integraal en belangrijk deel uit van ons onderwijsprogramma. Wanneer dit voor u financiële problemen oplevert, kunt u een beroep doen op "het 4e Fonds". Hiertoe kunt u zich wenden tot de rector (zie hieronder bij D).

Naast bovenstaande reizen wordt er soms een facultatieve reis aangeboden in klas 5, de zogenaamde profielreis in het kader van het eindexamenprogramma van een aantal vakken. Deze reis is nooit verplicht en de examenopdrachten die tijdens de excursie worden gedaan, kunnen altijd óók op school worden verricht. Deelname aan de facultatieve profielreis kost maximaal € 300,-; dit bedrag is niet begroot in het jaarlijkse voorschot.

OUDERBIJDAGEN: ACTIVITEITEN EN SCHOOLBIJDRAGE (C)

Leerlingen nemen deel aan de activiteiten die de school organiseert: bijvoorbeeld introductiedagen, film-, theater- en museumbezoek, schaatstocht, sportactiviteiten, schoolfoto's. Wij hebben besloten voor deze activiteiten een jaarlijkse vrijwillige bijdrage te vragen van € 85,- per leerling. Net als bij reizen (zie bij B) betreft dit een voorschot: de uitgaven worden per leerling bijgehouden en verwerkt in het betalingsoverzicht dat ouders jaarlijks krijgen toegestuurd. Als de leerling de school verlaat, wordt een eindafrekening gemaakt.

Daarnaast wordt een bedrag van € 45,- per leerling gevraagd voor de schoolbijdrage, bestemd voor aanvullende leermiddelen en andere kosten. Voor een aantal zaken moet de school zelf zorg dragen omdat die niet of niet voldoende door het rijk worden vergoed en toch noodzakelijk zijn voor kwalitatief goed onderwijs. Het gaat bijvoorbeeld om de organisatie van onze meerdaagse projecten (3x per jaar), om kosten van de schoolkrant, extra lesmateriaal, tijdschriftabonnementen, klassikale of collectieve aanschaf leesboeken, creatieve cursussen en om het verbruik van materialen van o.a. beeldende vorming, scheikunde en biologie.

De ouderraad van het 4e Gymnasium houdt toezicht op de uitgaven van de verschillende ouderbijdragen.

HET "4E FONDS" (D)

In 2007 is "het 4e Fonds" in het leven geroepen. Uit dit fonds worden bijdragen gegeven aan bijzondere activiteiten tijdens projecten, sporttoernooien, clubs en de verzorging van het interieur van de school. Vanwege de opening van het nieuwe gebouw is uit "het 4e Fonds" bijvoorbeeld een tafelvoetbalspel geschonken aan de leerlingenkantine en bij de introductie van het vak sterrenkunde werd een telescoop aangeschaft. Verder zijn uit "het 4e Fonds" bijdragen betaald aan de mozaïekbank op de binnenhof, attenties voor de examenleerlingen, Lustrumactiviteiten, fondsen en beurzen voor profielwerkstukken in de bovenbouw.

Daarnaast is "het 4e Fonds" een noodfonds voor ouders en leerlingen waaruit kan worden bijgedragen in de kosten van excursies, of worden bijgesprongen in geval van calamiteiten waartegen een leerling niet is verzekerd.

Het fonds wordt gevoed door een jaarlijks vrijwillige donatie van de ouders. Het richtbedrag voor deze donatie is € 45,-, maar een hoger of een lager bedrag is ook mogelijk. De ouderraad van het 4e Gymnasium houdt toezicht op de uitgaven van "het 4e Fonds".

BIJDRAGE FAST LANE ENGLISH-KLAS (E)

Deze bijdrage geldt alleen voor de leerlingen uit de Fast Lane English-klassen (1E, 2E en clusters klas 3, 4 en 5). In dit bedrag zijn opgenomen de kosten voor de Engelandreizen in klas 1 en 2 (ca. € 250,- per keer), examengeld voor het Cambridge examen in de vijfde klas (eenmalig € 220,-) en enige kosten van aanvullende activiteiten en leesboeken.

REDUCTIE- EN KWIJTSCHELDINGSREGELING

De meeste gemeenten hebben aparte regelingen voor tegemoetkoming in de (studie) kosten. Voor de regelingen van de gemeente Amsterdam kunt u meer informatie vinden op www.amsterdam.nl/werk-inkomen/hulp-laag-inkomen.

Ouders van kinderen vanaf 18 jaar kunnen daarnaast in aanmerking komen voor een Tegemoetkoming in de Studiekosten, aan te vragen bij Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) in Groningen. Deze aanvraag kan worden ingediend door leerlingen, die nog niet eerder zo'n aanvraag hebben ingediend en die op 31 juli van het lopende jaar 18 jaar of ouder zijn en die dus lesgeld moeten betalen. Of de aanvraag al dan niet wordt toegekend, hangt af van het belastbaar inkomen.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de DUO infolijn: (050) 599 77 55 of kijken op www.duo.nl.

U kunt de donatie aan "het 4e Fonds" naar uw wensen schrappen of (omhoog of omlaag) bijstellen. Ook is het mogelijk om gespreid te betalen.

Voor excursies en activiteiten is het mogelijk om een beroep te doen op het "4e Fonds" van de school. Hiervoor kan contact worden opgenomen met de rector.

VERZEKERING

De school kan geen wettelijke aansprakelijkheid aanvaarden voor schade die door leerlingen aan zichzelf of aan anderen is toegebracht. Ze vergoedt dus geen materiële of medische kosten. Wel is er voor iedere leerling een aanvullende scholierenverzekering afgesloten tegen ongevallen onder schooltijd en bij ongevallen op weg van huis naar school en vice versa. Ook is er een collectieve reisverzekering voor excursies en reizen.

15

CONTACTGEGEVENS

SCHOOL

Hoofdbouw:
Stavangerweg 902
1013 AX Amsterdam
telefoon: (020) 584 90 10

Bijgebouw:
Revaleiland 1
1014 ZG Amsterdam

info@het4egymnasium.nl
website: www.het4egymnasium.nl

Voor inlichting over inschrijving en toelating kunt u contact opnemen met mw. Antoinette Dobbemann, afdelingsleider klas 1 en 2.

SCHOOLLEIDING

dr. J.H. (Hans) Verhage, rector
dr. J.M. (Jeroen) Bergamin, afdelingsleider beleidszaken
mw. drs. A. (Antoinette) Dobbemann, afdelingsleider klas 1 en 2
C.T. (René) Donker, afdelingsleider klas 3 en 4
drs. T. (Tommie) Verheul, afdelingsleider klas 5 en 6

MENTOREN

1A	Anne Veenstra	3A	Ursula Frambach
1B	Annemart Somers	3B	Jos Hogenbirk
1C	Marieke 't Hart	3C	Marleen Sluijsmans
1D	Maurik Ros	3D	Joan de Ruijter
1E	Welmoed Drewes	3E	Annette Beck
2A	Bregje Prent	4A	René Wagenaar
2B	Nienke Wieringa	4B	Emiel Pieterse
2C	David Kenbeek	4C	Nienke Hamaker
2D	Pauline de Ruitter	4D	Jan Verhoeven
2E	Eline Moens	4E	Erik Jan Koeman

5e en 6e klassen hebben individuele mentoren.

DECAAN

Annette Beck (klas 3 en 4) en Nienke Wieringa (klas 5 en 6)

ZORGCOÖRDINATOR EN VERTROUWENSPERSONEN

zorgcoördinator: Ada Grisel en Pauline de Ruiter
vertrouwenspersonen: Ada Grisel en Dick Willemsen

HUISWERKGROEP

contactpersoon huiswerkgroep: Marit Gerretsen (huiskamermentor)
m.gerretsen@het4e.nl

MEDIATHEEK

mediathecaris: Tom Sijtsma
medewerker mediatheek: Christianne van Lomm
mediatheek@het4e.nl

BOEKENFONDS

Lexicon-G
contactpersoon: Eva de Bruijn
boekenfonds@het4egymnasium.nl
contactpersoon centrale organisatie: Ad Wassenaar
Postbus 5233
2000 CE Haarlem
telefoon: (023) 551 71 47
www.lexicon-g.nl

MEDEZEGGENSCHAPSRAAD

Personeelsgeleding:

Susanne Borowski, voorzitter
Liset de jong, secretaris
Arjan Miedema, vice voorzitter
Jos Hogenbirk

Oudergeleding:

Florence van Rossum
Margreet Simons

Leerlingengeleding:

Désirée Kroep
Sam Simons
l.dejong@het4e.nl

OUDERRAAD

contactpersoon Florence van Rossum (voorzitter)
Sander Davidson
Carla van Laer (penningmeester)
Harriet Wams (plaatvervangend voorzitter)
Margreet Simons
Arnoud van Thiel (secretaris)
ouderraad@het4e.nl

SCHOOLARTS (GGD)

Laila Licht
Brederodestraat 108
1054 VH Amsterdam
telefoon: (020) 5555727
licht@ggd.amsterdam.nl

SCHOOLMAATSCHAPPELIJK WERKER SPIRIT

Mirna Vermeer
m.vermeer@het4egymnasium.nl of: m.vermeer@spirit.nl

LEERPLICHTAMBTENAAR STADSDEEL WEST

Robbie Dumfries
Baarsjesweg 224,
1006 AK Amsterdam
telefoon: 020-253 17 29
r.dumfries@west.amsterdam.nl

BUURTREGISSEUR

Maarten Kleijngeld
Wijkteam Houtmankade
District 5, West
Houtmankade 34
1013 MX Amsterdam
telefoon: (020) 5592807
maarten.kleijngeld@amsterdam.politie.nl

BESTUUR

Bevoegd gezag: Esprit Scholen
p/a het College van Bestuur
Prinses Irenestraat 59
1077 WV Amsterdam
telefoon: (020) 585 48 11

INSPECTIE

Inspectie van het Onderwijs
Rijksinspectie kantoor Haarlem
postbus 431 (Herenweg 115)
2100 AK Heemstede
telefoon: (023) 548 34 89

het **4^e** gymnasium